

การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

นางสาวจิราพร ทัศนานุสิทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1330-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION LIBRARY WEB SITES

Miss Jiraporn Tassananusit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Arts in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-1330-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

โดย

นางสาวจิราพร ทักษานุสิทธิ์

สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ จิฤดี ปึงตระกูล

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

.....คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ร.ว. กัลยา ติงศภัทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ จิฤดี ปึงตระกูล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพรรณิ วราทร)

.....กรรมการ
(นางสาว ปรียาพร ฤกษ์พันธ์)

จิราพร ทศนานุสิทธิ์ : การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา. (AN ANALYSIS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION LIBRARY WEB SITES)
 อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ จิฤติ ปิงตระกูล, 130 หน้า. ISBN 974-17-1330-4.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และ องค์ประกอบของเว็บไซต์ 2) สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ความถี่ และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูล และปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด วิธีการวิจัย ใช้แบบบันทึกข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 95 แห่ง และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ทั้ง 95 แห่งๆ ละ 1 คน โดยได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 67 คน (ร้อยละ 70.53)

ผลการวิจัยพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีข้อมูลเกี่ยวกับ ที่อยู่ที่ตั้ง วัน-เวลาทำการ รายชื่อบุคลากร ข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด และรายชื่อหนังสือใหม่ เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศ ของห้องสมุดผ่านทางออนไลน์ได้ (ร้อยละ 78.95) และมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงาน ภายนอก (ร้อยละ 90.53) ส่วนผลการวิจัยของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์จำนวนมากที่สุดจบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์ อายุ 26-30 ปี เรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง และมีผู้ร่วมรับผิดชอบ เว็บไซต์ จำนวน 1-3 คน ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดปรับปรุงเว็บไซต์เมื่อมีข้อมูลใหม่ และสามารถ ปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่ ประสบปัญหาเรื่องไม่มีเวลาเนื่องจากมีงานประจำอย่างอื่นด้วย และเนื้อหาในการเชื่อมโยงไปยัง เว็บไซต์ต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้การปรับปรุงข้อมูลล่าช้า และขาดทักษะการใช้โปรแกรม ที่จัดทำเว็บไซต์

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

ลายมือชื่อผู้คิด .....

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

ปีการศึกษา 2545

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

4280115022 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: HIGHER EDUCATION INSTITUTION LIBRARIES / WEB SITES

JIRAPORN TASSANANUSIT : AN ANALYSIS OF HIGHER EDUCATION

INSTITUTION LIBRARY WEB SITES. THESIS ADVISOR : MISS CHIRUDEE

PUNGTRAKUL, 130 pp. ISBN 974-17-1330-4.

The objectives of this study are 1) to study higher education institution library web sites in respect to the general library information, library resources, links and other topics and 2) to study status of the webmaster of higher education institution library web sites in terms of frequency and periods of web updating and problems in creating and maintenance library web sites. Methods used in this research are survey form for collecting 95 higher education institution library web sites and questionnaire for collecting data from webmaster of each web sites; 67 questionnaires are returned (70.53 percent).

The results of this research found that most higher education institution library web sites give information about their location, service hours, staff names, library's news and events, and new book lists. Most library web sites have online public access catalog (78.95 percent) and links to other web sites (90.53 percent). Most webmasters finished undergraduate studies in Library and Information Sciences and aged between 26-30 years. Most webmasters studied web publishing by themselves. The web team mostly consists of about 1-3 persons. Webmasters updated their web sites when received new information and reported to update the web sites on time. Problems concerning webmaster are time limited because of other jobs, updating links to other web sites are often time consuming because of the frequently changes, and many webmasters claim to lack skills in web authoring software.

Department: Library Science

Student's signature .....

Field of study: Library and Information Science

Advisor's signature .....

Academic year: 2002

Co-advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์จิตต์ ปิงตระกูล อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในการทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณพิมล กุลบุญ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร และคุณปริยาพร ฤกษ์พิณัย กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาแก้ไขข้อบกพร่อง และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณบุคลากรห้องสมุดทุกท่าน ที่กรุณาสะดวกเวลาตอบแบบสอบถามสำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ทำนุขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ และพี่สาว ที่ให้การสนับสนุนในทุกด้านตลอดมา และขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้อกำลังใจและความช่วยเหลือด้วยดีจนสำเร็จการศึกษา

จิราพร ทัศนานุสิทธิ์

กันยายน 2545

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ

บทที่

1	บทนำ	
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	สมมุติฐานในการวิจัย	5
	ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	5
	ขอบเขตการวิจัย	6
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	9
	วิธีดำเนินการวิจัย	9
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
2	ปริทัศน์วรรณกรรม	
	บทบาทของเว็บไซต์ห้องสมุด	11
	เนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด	13
	ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด	13
	ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้	14
	การเชื่อมโยงเว็บไซต์	15
	องค์ประกอบอื่นๆ	15
	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด	17
	การปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุด	17
	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของไทย	19
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	
วิธีดำเนินการวิจัย	
การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	26
การกำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	33
แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	37
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	40
4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุด	
สถาบันอุดมศึกษา	43
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด	43
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด	
และการเข้าใช้	54
ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์	59
ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์	68
ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด	
สถาบันอุดมศึกษา	72
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด	
สถาบันอุดมศึกษา	72
ตอนที่ 2 ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์	81
ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด	84

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	86
สมมติฐานในการวิจัย	86
วิธีดำเนินการวิจัย	86
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล	88
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	88
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ...	98
สรุปการทดสอบสมมติฐาน	102
ข้อเสนอแนะ	102
แนวทางการวิจัยในอนาคต	104
ข้อจำกัดในการวิจัย	104
รายการอ้างอิง	105
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	108
ภาคผนวก ข แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	116
ภาคผนวก ค รายชื่อเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	119
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	130

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	7
2 เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย	27
3 ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด	44
4 ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	45
5 ข้อมูลการบริการของห้องสมุด	46
6 ข้อมูลการบริการของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	47
7 ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด	48
8 ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	49
9 การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด	50
10 การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์ หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	51
11 ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด	52
12 ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	53
13 ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด	55
14 ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	56
15 การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด	57
16 การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่าง เว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	58
17 การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง	60
18 การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง เปรียบเทียบ ระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	61
19 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	62
21 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด	63
22 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด เปรียบเทียบ ระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	64
23 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ	66
24 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์ หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	67
25 องค์ประกอบของเว็บไซต์	69
26 องค์ประกอบของเว็บไซต์ เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ	71
27 จำนวนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม	72
28 ตำแหน่งของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	73
29 แผนก/ฝ่ายงานของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	74
30 สังกัดของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	75
31 อายุของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา	76
32 ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษาของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา	78
33 วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์ของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา	79
34 จำนวนผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด	80
35 ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์	81
36 ระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้	82
37 ความสามารถในการปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด	83

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการสื่อสารข้อมูลทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเว็ลด์ไวด์เว็บได้รับความนิยมอย่างสูง องค์กรทุกประเภทจึงสนใจการจัดทำเว็บไซต์ เพื่อใช้เป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ สิ่งที่ทำให้เว็บไซต์มีความแพร่หลายอย่างมากคือ เว็บไซต์จัดทำได้ง่าย เนื่องจากภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML - Hyper Text Markup Language) ซึ่งเป็นมาตรฐานในการเขียนเว็บเพจเพื่อให้สามารถเรียกดูได้ด้วยเว็บเบราว์เซอร์นั้นเรียนรู้ได้ง่าย สามารถเขียนด้วยโปรแกรมเท็กซ์เอดิเตอร์ (text editor) ที่ใช้แก้ไขข้อความทั่วไป เช่น Notepad ที่อยู่ในระบบปฏิบัติการ Windows ได้ นอกจากนี้ยังมีโปรแกรมสำเร็จรูปที่ช่วยให้การจัดทำเว็บเพจง่ายขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับภาษาเอชทีเอ็มแอลก็สามารถออกแบบข้อความและจัดตำแหน่งรูปภาพต่างๆ ให้มีความสวยงามตามต้องการได้ โปรแกรมเหล่านี้เรียกว่า Web authoring software ตัวอย่างเช่น FrontPage, DreamWeaver, PageMill, NetObject Fusion, HomeSite เป็นต้น

การจัดทำเว็บไซต์มีข้อดีหลายประการคือ การจัดทำเว็บไซต์มีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์ เสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าสื่อการประชาสัมพันธ์ประเภทอื่นๆ สามารถเผยแพร่ได้ทั่วโลก และเข้ามาเยี่ยมชมได้ตลอด 24 ชั่วโมง เว็บไซต์มีความน่าสนใจเพราะสามารถทำเป็นระบบสื่อผสม (multimedia) สามารถทำงานในลักษณะการโต้ตอบกัน (interactive) และสามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา (ทฤษฎีพงศ์ เพ็องวุฒิ, 2543: 4-8) นอกจากนี้ เอกสารที่เผยแพร่บนระบบเว็ลด์ไวด์เว็บยังมีข้อดีคือสามารถเลือกอ่านเอกสารตรงส่วนที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว ไม่จำเป็นต้องอ่านเรียงตามลำดับ ทั้งนี้ด้วยคุณสมบัติของเอกสารแบบไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) ที่เอกสารแต่ละหน้าจะมีการเชื่อมโยงถึงกัน ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงไปยังเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องได้ และสามารถอ่านพร้อมกันได้ไม่จำกัดจำนวนคน ต่างจากหนังสือที่อาจมีจำนวนเล่มไม่เพียงพอกับผู้ที่ต้องการใช้ (Scully and Magee, 1998: 34)

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นอีกองค์กรหนึ่งที่ทำเว็บไซต์เพื่อใช้เป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดให้แก่ผู้ใช้ ทั้งผู้ใช้บริการภายในสถาบัน และบุคคลทั่วไปที่สนใจใช้บริการ โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาที่ห้องสมุดก็ได้รับทราบข้อมูลและใช้บริการจากห้องสมุดได้เช่นเดียวกัน เว็บไซต์ห้องสมุดสามารถให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับห้องสมุดที่เป็นประโยชน์ เช่น สถานที่ตั้ง วันและเวลาทำการ กฎระเบียบ

การใช้ รายละเอียดของทรัพยากรห้องสมุด การบริการ การติดต่อกับบุคลากรแต่ละฝ่าย ประกาศ ข่าวสาร กิจกรรม รายชื่อหนังสือใหม่ เป็นต้น และผู้ใช้สามารถสืบค้นรายการทรัพยากรของห้องสมุด และฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ ผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุดได้อีกด้วย นอกจากนี้ เว็บไซต์ห้องสมุดยังให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ใช้ในการสืบค้นสารนิเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้ โดยการรวบรวมแหล่งทรัพยากรสารนิเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและจัดให้เป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์เหล่านั้นได้อย่างสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

Diaz (1999) กล่าวว่า เว็บไซต์ห้องสมุดมีบทบาทในการเป็นสถานีงานของห้องสมุด ให้บริการฐานข้อมูล หนังสือและวารสารอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงรายการทรัพยากรของห้องสมุด ทำให้ทรัพยากรสารนิเทศหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในห้องสมุดสามารถใช้ได้ โดยอาจจัดเก็บในรูปแบบของสำเนาดิจิทัล เป็นตัวแทนในการจัดเก็บและรักษาสารนิเทศที่อยู่บนเว็บไซต์อื่นๆ ทำให้ห้องสมุดสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารนิเทศที่อยู่บนเว็บไซต์ต่างๆ ได้โดยการผนวกเข้ากับเว็บไซต์ห้องสมุด ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น และบทบาทสำคัญที่สุดของเว็บไซต์ห้องสมุดคือ การเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดและผู้ใช้บริการ เป็นช่องทางหนึ่งในการแจ้งข้อมูลข่าวสารและการบริการของห้องสมุด และทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ใช้บริการผ่านทางแบบฟอร์มโต้ตอบ (Interactive form) ห้องสนทนา (Chat room) และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) นอกจากนี้ไฟล์บันทึกการทำงาน (Log file) ยังทำให้ทราบถึงข้อมูลของผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ เช่น จำนวน ที่อยู่ สิ่งที่ใช้ และประเภทของปัญหาที่พบได้อีกด้วย

ห้องสมุดแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์และภาระกิจแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด ดังนั้นการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดจึงมีความแตกต่างกันด้วย Stover (1997) กล่าวว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สนับสนุนวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่สังกัดในภาระกิจ 3 ประการ คือ การค้นคว้าวิจัย การเรียนการสอน และการบริการแก่สาธารณะ ซึ่งเว็บไซต์ห้องสมุดสามารถสนับสนุนภาระกิจเหล่านี้ได้ โดยการจัดให้มีเครื่องมือในการค้นคว้าวิจัยทางอินเทอร์เน็ตและฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็มจัดทำหนังสือและเอกสารฉบับเต็มที่เข้าถึงได้ทางออนไลน์ และอนุญาตให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงรายการทรัพยากรของห้องสมุดทางออนไลน์ได้

Clyde (1996: 556-557) เสนอแนวทางในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดไว้หลายประการ เช่น เว็บไซต์ควรแสดงให้เห็นถึงภาพรวมของห้องสมุดและการบริการ ควรระบุที่ตั้งหรือที่อยู่ทางไปรษณีย์ของห้องสมุด มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของห้องสมุดได้ ให้คำอธิบายสั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษสำหรับผู้ใช้ที่เป็นชาวต่างชาติ ภาพกราฟิกไม่ควรมีขนาดใหญ่ เพราะจะทำให้การส่งข้อมูลล่าช้า มีการเชื่อมโยงไปยังรายการทรัพยากรของห้องสมุด เพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นผ่านทางเว็บไซต์ได้

มีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่เป็นประโยชน์ มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัย มีความเกี่ยวข้อง และเหมาะสมกับความต้องการของผู้ใช้ มีการปรับปรุงข้อมูลในเว็บไซต์อยู่เสมอ เสนอสารสนเทศที่เหมาะสม ตรงกับผู้ใช้กลุ่มเป้าหมายของห้องสมุด และควรระบุวันที่ปรับปรุงข้อมูลครั้งล่าสุดไว้ด้วย นอกจากนี้ Clausen (1999: 85) ให้ข้อเสนอแนะว่า ในแต่ละห้องสมุดต้องมีบุคลากรอย่างน้อย 1 คนเพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ ต้องปรับปรุงเว็บไซต์ให้ตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้บริการทุกกลุ่ม ควรเปรียบเทียบเว็บไซต์ห้องสมุดของตนกับเว็บไซต์ของห้องสมุดอื่นที่คล้ายคลึงกัน เพื่อให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ห้องสมุดของต่างประเทศ เป็นการศึกษาด้านเนื้อหา การประเมินการออกแบบ และผู้จัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด เช่น Clyde (1996) วิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดประชาชนและเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาของเว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่า สิ่งที่เว็บไซต์ห้องสมุดให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ คือ ชื่อของห้องสมุด ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด การเชื่อมโยงไปยังทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่เลือกสรรแล้ว การติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่อยู่ของห้องสมุด และการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของสถาบันต้นสังกัด และสรุปว่าเว็บไซต์ห้องสมุดที่มีประสิทธิผลส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและทราบความต้องการของผู้ใช้อย่างแท้จริง Cohen และ Still (1999) ศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาเอกเปรียบเทียบกับเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยหลักสูตร 2 ปี พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยมีปริมาณข้อมูลมากกว่าและลึกซึ้งกว่า ตลอดจนมีโครงสร้างของเว็บไซต์ที่ซับซ้อนมากกว่าเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัย

Evans (1999) สัมภาษณ์ผู้ที่ทำหน้าที่จัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดมหาวิทยาลัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นบรรณารักษ์ซึ่งทำงานมากกว่าหนึ่งหน้าที่ และเรียนรู้การจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Taylor (2000) ซึ่งสำรวจผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ของห้องสมุดที่เป็นสมาชิกสมาคมห้องสมุดวิจัย (ARL) พบว่า ผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์ของห้องสมุดส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ และเรียนรู้การจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในงานที่ทำ แต่ประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ เนื่องจากมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก

ปัจจุบันห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการดำเนินงาน ส่งผลให้ห้องสมุดมีความก้าวหน้าและทันสมัยมากขึ้น ทั้งในด้านของทรัพยากรสารสนเทศและการบริการ ห้องสมุดสามารถให้บริการแก่ผู้ใช้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดทั้งในด้านเวลาและสถานที่ การจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด นับว่าเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ห้องสมุดสามารถขยายขอบเขตการให้บริการไปยังผู้ใช้ได้กว้างขวาง

ยิ่งขึ้น เพราะนอกจากจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการภายในสถาบันแล้ว ยังสามารถให้บริการแก่บุคคลทั่วไปที่สนใจได้อีกด้วย จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ทั้งที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า สถาบันอุดมศึกษาจำนวน 47 สถาบัน จาก 75 สถาบัน มีการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด โดยเฉพาะห้องสมุดสถาบันอุดมของรัฐเกือบทุกแห่งมีการทำเว็บไซต์ทั้งในระดับหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะ ขณะที่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีการจัดทำเว็บไซต์ประมาณครึ่งหนึ่งของทั้งหมด และส่วนใหญ่เป็นการจัดทำในระดับหอสมุดกลาง

เว็บไซต์ของห้องสมุดส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับห้องสมุด เช่น วันและเวลาทำการ ที่อยู่ รายละเอียดของทรัพยากรและการบริการ กฎระเบียบการใช้ห้องสมุด ข่าวสารและกิจกรรมของห้องสมุด เป็นต้น ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้นำระบบฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (OPAC) มาใช้ โดยมีการเชื่อมโยงจากหน้าเว็บไซต์ไปยังฐานข้อมูลรายการทรัพยากรดังกล่าว เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงทรัพยากรของห้องสมุด และสามารถสืบค้นได้จากภายนอกห้องสมุด นอกจากนี้ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหลายแห่งได้บอกรับฐานข้อมูลออนไลน์ของต่างประเทศ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัยของคณาจารย์และนักศึกษาด้วย แต่การเข้าถึงฐานข้อมูลออนไลน์จะไม่สามารถเข้าถึงได้จากภายนอกห้องสมุดหรือภายนอกสถาบัน ตามข้อจำกัดของลิขสิทธิ์ที่เป็นข้อตกลงระหว่างผู้ให้บริการฐานข้อมูลและห้องสมุด ดังนั้น ห้องสมุดที่สามารถจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ได้ แม้จะแสดงรายการฐานข้อมูลเหล่านั้นบนเว็บไซต์ แต่การเข้าถึงจากภายนอกยังมีข้อจำกัดอยู่มาก

เนื่องจากการใช้ระบบฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศ (OPAC) และการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ดังกล่าว มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงและต้องอาศัยบุคลากรที่มีความรู้ทางเทคโนโลยี จึงทำให้ห้องสมุดหลายแห่ง โดยเฉพาะห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนยังไม่ได้นำระบบฐานข้อมูลดังกล่าวมาใช้

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของเว็บไซต์ห้องสมุด ตลอดจนยังไม่มีผู้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามาก่อน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ในด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรของห้องสมุดและการเข้าใช้ การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และองค์ประกอบของเว็บไซต์ รวมทั้งศึกษาผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้าน สถานภาพ ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูล ตลอดจนปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด ทั้งนี้ผลการวิจัยที่ได้รับจะเป็นแนวทางแก่ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและห้องสมุดประเภทอื่นๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำเว็บไซต์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และองค์ประกอบของเว็บไซต์
2. สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูล และปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

สมมติฐานในการวิจัย

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานภายนอก และสามารถสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางออนไลน์ได้
2. ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้าน
  - 1.1. ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด
    - 1.1.1. ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด
    - 1.1.2. ข้อมูลการบริการของห้องสมุด
    - 1.1.3. ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด
    - 1.1.4. การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด
    - 1.1.5. ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด
  - 1.2. ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้
    - 1.2.1. ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
    - 1.2.2. การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
  - 1.3. การเชื่อมโยงเว็บไซต์
    - 1.3.1. การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง
    - 1.3.2. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด
    - 1.3.3. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในห้องสมุด

1.3.4. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

1.4. องค์ประกอบของเว็บไซต์

2. ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้าน

2.1. สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

2.2. ความถี่และระยะเวลาในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

2.3. ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งที่เป็นเว็บไซต์ของหอสมุดกลางและห้องสมุดคณะ และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด รวมทั้งสิ้น 95 เว็บไซต์ดังนี้

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 47 สถาบัน รวม 95 เว็บไซต์ (ตารางที่ 1) ได้แก่

1.1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 24 สถาบัน รวม 71 เว็บไซต์

1.1.1. เว็บไซต์หอสมุดกลาง 28 แห่ง

1.1.2. เว็บไซต์ห้องสมุดคณะ 43 แห่ง

1.2. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 23 สถาบัน รวม 24 เว็บไซต์

2. ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา แห่งละ 1 คน รวม 95 คน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนเว็บไซต์		
	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ	รวม
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ			
1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	1	11	12
2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	1	2	3
3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น	1	5	6
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	1	16	17
5. มหาวิทยาลัยทักษิณ	1	-	1
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี	1	-	1
7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	1	-	1
8. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	1	4	5
9. มหาวิทยาลัยนเรศวร	1	1	2
10. มหาวิทยาลัยบูรพา	1	-	1
11. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	1	-	1
12. มหาวิทยาลัยมหิดล	1	3	4
13. มหาวิทยาลัยแม่โจ้	1	-	1
14. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง	1	-	1
15. มหาวิทยาลัยรามคำแหง	1	-	1
16. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์	1	-	1
17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	2	-	2
18. มหาวิทยาลัยศิลปากร	3	-	3
19. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2	1	3
20. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	1	-	1
21. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	1	-	1
22. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ ทหารลาดกระบัง	1	-	1
23. สถาบันพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	1	-	1
24. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	1	-	1
รวม	28	43	71

ตารางที่ 1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

สถาบันอุดมศึกษา	จำนวนเว็บไซต์		
	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ	รวม
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน			
1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	1	-	1
2. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต	1	-	1
3. มหาวิทยาลัยคริสเตียน	1	-	1
4. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	1	-	1
5. มหาวิทยาลัยนิเวศนา	1	-	1
6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร	1	-	1
7. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	1	-	1
8. มหาวิทยาลัยพายัพ	1	-	1
9. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1	-	1
10. มหาวิทยาลัยโยนก	1	-	1
11. มหาวิทยาลัยรังสิต	1	-	1
12. มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งเอเชีย	1	-	1
13. มหาวิทยาลัยเว็บบสเตอร์ (ประเทศไทย)	1	-	1
14. มหาวิทยาลัยศรีปทุม	2	-	2
15. มหาวิทยาลัยสยาม	1	-	1
16. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	1	-	1
17. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	1	-	1
18. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	1	-	1
19. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย	1	-	1
20. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์	1	-	1
21. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์	1	-	1
22. วิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่	1	-	1
23. สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย	1	-	1
รวม	24	-	24
รวม			95

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประกอบด้วยขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
2. สำรวจเว็บไซต์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. สร้างแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บและรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
  - 3.1. แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้
    - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด
    - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรของห้องสมุดและการเข้าใช้
    - ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์
    - ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์
  - 3.2. แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้
    - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
    - ตอนที่ 2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์
    - ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
4. ทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกับเว็บไซต์สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏ จำนวน 10 เว็บไซต์ และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 10 คน ได้แก่
  - 1) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร
  - 2) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
  - 3) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏเทพสตรี
  - 4) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
  - 5) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

- 6) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี
- 7) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาเขต
- 8) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต
- 9) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
- 10) สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

6. ดำเนินการวิจัยโดยสำรวจเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งทางไปรษณีย์

7. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

8. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
2. เป็นแนวทางแก่ห้องสมุดอื่นๆ ในการพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

บทนี้ประกอบด้วยเนื้อหาซึ่งครอบคลุมถึง บทบาทของเว็บไซต์ห้องสมุด เนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด การปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของเว็บไซต์ห้องสมุด

เว็บไซต์ห้องสมุดมีบทบาทสำคัญในการเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับห้องสมุด เป็นเครื่องมือในการให้บริการสืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและฐานข้อมูลออนไลน์ต่างๆ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุดซึ่งได้จัดทำไว้ในรูปของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการรวบรวมแหล่งทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่มีความเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัย นอกจากนี้ยังเป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดและผู้ใช้บริการ เพื่อรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้อีกด้วย

บทบาทของเว็บไซต์ห้องสมุด อาจจำแนกได้ดังนี้ (Diaz, 1999; Xiao, Mosley and Cornish, 1997)

1. บทบาทในการเป็นสถานีงานของห้องสมุด เป็นเครื่องมือในการให้บริการฐานข้อมูลหนังสือและวารสารในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการแสดงผลหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ หรือรายการทรัพยากรห้องสมุดออนไลน์ เป็นแหล่งในการสืบค้นสารสนเทศ เนื่องจากผู้ใช้สามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลต่างๆ ของห้องสมุดจากที่บ้านหรือที่ทำงานผ่านทางเว็บไซต์ได้

2. บทบาทในการทำหน้าที่เป็นพิพิธภัณฑ์หรือห้องสมุดเสมือน ในการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบต่างๆ เช่น ต้นฉบับตัวเขียน รูปภาพ คู่มือ โดยทำให้ทรัพยากรสารสนเทศหรือผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดอยู่ในรูปสำเนาดิจิทัล หรือฐานข้อมูลที่สร้างขึ้นเอง ด้วยคุณสมบัติของเว็บไซต์ที่สามารถจัดเก็บสื่อผสมได้

3. บทบาทในการเป็นตัวแทนจัดเก็บและรักษาสารสนเทศที่อยู่บนเว็บไซต์อื่นๆ ซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นผู้สงวนรักษาไว้ เช่น เอกสารจากเว็บไซต์วารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่เข้าใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

4. บทบาทในการนำไปสู่แหล่งทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต จึงส่งผลให้ห้องสมุดสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรสารสนเทศที่อยู่บนเว็บไซต์ต่างๆ ได้ โดยการผนวกเข้ากับเว็บไซต์ห้องสมุด ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น

5. บทบาทในการเป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดและผู้ใช้ เป็นช่องทางหนึ่งในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด เช่น ภารกิจของห้องสมุด การบริการ บุคลากร โครงสร้าง การจัดการองค์กร ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น สามารถปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยได้ง่าย และเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว เข้าถึงคนกลุ่มใหญ่ได้ทันที นอกจากนี้ผู้ใช้อังสามารถเสนอความคิดเห็นในการสั่งซื้อหนังสือ ขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด และติดต่อสอบถามผ่านทางแบบฟอร์มที่จัดให้บนเว็บไซต์ได้อีกด้วย

6. บทบาทในการเป็นเครื่องมือในการสอนวิธีใช้ห้องสมุด และใช้ตอบคำถามที่มีการถามบ่อยๆ เป็นสื่อในการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ใช้และบุคลากรของห้องสมุด ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ใช้บริการผ่านทางแบบฟอร์มโต้ตอบ (Interactive form) ห้องสนทนา (Chat room) และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ไฟล์บันทึกการทำงาน (Log file) ยังทำให้ทราบถึงข้อมูลของผู้ที่เข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์ เช่น จำนวน ที่อยู่ สิ่งที่ใช้ และประเภทของปัญหาที่พบได้อีกด้วย

นอกจากนี้ Stover (1997) กล่าวว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่สนับสนุนวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่สังกัดในภารกิจ 3 ประการ คือ การค้นคว้าวิจัย การเรียนการสอน และการให้บริการแก่ชุมชน ซึ่งเว็บไซต์ห้องสมุดสามารถสนับสนุนภารกิจเหล่านี้ได้ โดยจัดให้มีเครื่องมือในการค้นคว้าวิจัยทางอินเทอร์เน็ตและฐานข้อมูลเอกสารฉบับเต็ม จัดทำหนังสือและเอกสารฉบับเต็มที่เข้าถึงได้ทางออนไลน์ และอนุญาตให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงรายการทรัพยากรของห้องสมุดทางออนไลน์ได้ ทั้งนี้บทบาทและหน้าที่ของบรรณารักษ์ห้องสมุดแต่เดิมนั้นคือ การคัดเลือก การจัดการ และการเผยแพร่ทรัพยากรสารสนเทศ สามารถปรับให้เข้ากับการทำงานกับเว็บไซต์ห้องสมุดได้เช่นกัน กล่าวคือ การสร้างรายการการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ที่มีความเกี่ยวข้อง แหล่งทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นเอกสารฉบับเต็ม การจัดหมวดหมู่รายการการเชื่อมโยงให้มีความเหมาะสม การจัดบริการสืบค้นภายในเว็บไซต์ การบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าแบบออนไลน์ การจัดทำรายการการเชื่อมโยงที่เชื่อถือได้ไปยังเว็บไซต์อื่นๆ การเข้าถึงรายการทรัพยากรออนไลน์และฐานข้อมูลอื่นๆ ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับห้องสมุด เช่น เวลาทำการ บุคลากร ทรัพยากร ตลอดจนการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย เป็นต้น

เนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด

เนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุดสามารถแบ่งตามขอบเขตของงานวิจัยเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 4 กลุ่ม ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และองค์ประกอบอื่นๆ

ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด

เว็บไซต์ห้องสมุด ควรรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด นโยบายของห้องสมุด รายชื่อบุคลากร หมายเลขโทรศัพท์ สิ่งพิมพ์ของห้องสมุด เช่น จดหมายข่าว ใบปลิว แผ่นพับ คู่มือการใช้บริการ คู่มือการปฏิบัติงาน รายงานประจำปี แบบฟอร์มการใช้บริการ เป็นต้น โดยเน้นเฉพาะข้อมูลที่จำเป็น น่าสนใจ และเหมาะสมกับผู้ใช้ ดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด ได้แก่ วันและเวลาทำการ นโยบายและวัตถุประสงค์ของห้องสมุด กฎระเบียบการใช้ ที่ตั้งหรือที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ทางไปรษณีย์ (Clyde, 1996: 557) ภาพแผนผังภายในห้องสมุด (Poulter, Tseng and Sargent, 1999: 46) ภาพของห้องสมุด หรือภาพการปรับปรุงห้องสมุด (Garlock and Piontek, 1996: 34)

2. ข้อมูลการบริการของห้องสมุด ทั้งที่เป็นบริการหลักและบริการพิเศษ พร้อมทั้งชื่อบุคลากรที่สามารถติดต่อได้ในแต่ละบริการ แบบฟอร์มการขอใช้บริการหรือแบบฟอร์มคำร้องต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ เช่น แบบฟอร์มขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด แบบฟอร์มสมัครสมาชิกห้องสมุด แบบฟอร์มสำหรับลงทะเบียนเข้าร่วมกิจกรรม (Clyde, 2000: 106; Garlock and Piontek, 1996: 34; Poulter, Tseng and Sargent, 1999: 48) นอกจากนี้ ควรมีคู่มือสอนหรือแนะนำการใช้บริการทรัพยากรต่างๆ ของห้องสมุด เช่น การใช้ฐานข้อมูล หรือการใช้ทรัพยากรบางอย่างที่ต้องใช้เทคนิคพิเศษหรือซอฟต์แวร์อื่นๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรของห้องสมุด (Garlock and Piontek, 1999: 16)

3. ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด ควรมีรายละเอียดของบุคลากร ได้แก่ รายชื่อบุคลากร อาจจัดกลุ่มตามแผนกหรือฝ่ายงาน โครงสร้างการจัดแบ่งส่วนงาน หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ (Poulter, Tseng and Sargent, 1999: 46) หมายเลขโทรศัพท์ หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ

4. ข่าวและกิจกรรมต่างๆ ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับข่าวและกิจกรรมต่างๆ ที่ผู้ใช้สามารถเข้าร่วมได้ อาจเป็นการรายงานถึงทรัพยากรใหม่ หรือสิ่งใหม่ๆ ในห้องสมุด เช่น การแนะนำหนังสือใหม่ จะเป็นการกระตุ้นให้ผู้ใช้กลับเข้ามาเยี่ยมชมเว็บไซต์อีกครั้ง (Clyde, 1996: 556)

5. สถิติของห้องสมุด เช่น สถิติการให้บริการ จำนวนผู้ใช้ จำนวนทรัพยากร รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ซึ่งควรมีการประมวลผลและจัดรูปแบบข้อมูลให้เหมาะสม (Poulter, Tseng and Sargent, 1999: 46)

ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้

เว็บไซต์ห้องสมุดควรแจ้งให้ผู้ใช้ทราบถึงรายละเอียดของทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ ที่มีในห้องสมุด ได้แก่

1. รายชื่อทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เช่น รายชื่อหนังสือใหม่ รายชื่อวารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ที่บอกรับ รายชื่อโสตทัศนวัสดุ รายชื่อวิทยานิพนธ์ รายชื่องานวิจัย รายชื่อฐานข้อมูล เป็นต้น นอกจากนี้ การจัดทำรายชื่อหนังสือสำรอง รายชื่อหนังสืออ่านประกอบรายวิชา หรือเอกสารประกอบการสอนรายวิชาต่างๆ ก็เป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้ (Garlock and Piontek, 1999: 23)

2. ฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ของห้องสมุด (Online Public Access Catalog – OPAC) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลหลักของห้องสมุดส่วนใหญ่ ทำให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นรายการทรัพยากรที่ต้องการได้โดยการใส่คำค้น หรือการกรอกแบบฟอร์มสำหรับสืบค้น การเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศนี้ อาจเป็นการเชื่อมโยงแบบเทลเน็ต (Telnet) โกเฟอร์ (Gopher) หรือเว็บ (Web-based) ซึ่งผู้ใช้สามารถสืบค้นได้โดยตรงจากเว็บไซต์ห้องสมุด (Clyde, 1996: 557) ข้อดีของฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศแบบเว็บคือ ผู้ใช้สามารถเข้าใช้ได้ โดยไม่ต้องติดตั้งซอฟต์แวร์ใดๆ เพิ่มเติม และยังเป็นการเชื่อมโยงแบบไฮเปอร์ลิงค์ (Hyperlink) ซึ่งผู้ใช้สามารถเลือกดูรายการสารสนเทศของห้องสมุดและหัวเรื่องที่ต้องการได้ง่าย นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ตรวจสอบรายการสิ่งที่ยืมไป และแนะนำหนังสือที่ต้องการให้ห้องสมุดจัดซื้อได้อีกด้วย (Garlock and Piontek, 1999: 21)

3. ฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามักจะบอกรับฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ โดยเฉพาะฐานข้อมูลของต่างประเทศ เพื่อช่วยในการเรียนการสอนและการค้นคว้าวิจัย เว็บไซต์ห้องสมุดจึงควรมีการเชื่อมโยงไปยังบริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก เพื่อ

เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ แต่การเข้าใช้ฐานข้อมูลเหล่านี้ต้องมีระบบการรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ เพื่อป้องกันการเข้าใช้จากบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกของห้องสมุด เช่น ต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้บริการ หรือการตรวจสอบหมายเลขประจำเครื่อง (Internet Protocol - IP) เพื่อจำกัดการเข้าใช้ เป็นต้น (Poulter, Tseng and Sargent, 1999: 51)

การเชื่อมโยงเว็บไซต์

เว็บไซต์ห้องสมุดควรมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงาน และแหล่งสารสนเทศอื่นๆ บนอินเทอร์เน็ต (Clyde, 1996: 556-557; Poulter, Tseng and Sargent, 1999: 52-54) ได้แก่

1. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ภายในสถาบันต้นสังกัด ได้แก่ การเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานต้นสังกัด และการเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความสำคัญภายในสถาบัน
2. การเชื่อมโยงไปยังแหล่งทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต ควรมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์แห่งอื่น รวมถึงแหล่งอ้างอิงต่างๆ ที่ช่วยในการค้นคว้าวิจัย เช่น โปรแกรมค้นหา (Search engine) สารบบเว็บไซต์ (Directories) หนังสือพิมพ์ออนไลน์ วารสารออนไลน์ สารานุกรมออนไลน์ และพจนานุกรมออนไลน์ เป็นต้น การเลือกหัวข้อหรือสาขาวิชาของแหล่งสารสนเทศที่เชื่อมโยงนี้ ขึ้นอยู่กับ การพิจารณาของบุคลากรที่รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด สิ่งที่ต้องพิจารณาในการเลือกแหล่งทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตคือ เนื้อหา มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัย เชื่อมต่อได้ง่าย มีความเกี่ยวข้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ นอกจากนี้ ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ควรหมั่นตรวจสอบติดตามความเปลี่ยนแปลงของเว็บไซต์เหล่านั้นเป็นประจำด้วย

องค์ประกอบอื่นๆ

เนื้อหาของเว็บไซต์ นอกเหนือจากข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ และการเชื่อมโยงเว็บไซต์แล้ว เว็บไซต์ห้องสมุดควรมีองค์ประกอบอื่นๆ เพื่อให้เว็บไซต์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้แก่

1. ผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด อาจเป็นชื่อบุคคล กลุ่ม หรือแผนกที่รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์ พร้อมระบุที่อยู่ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ในทุกๆ หน้า (UO Library: Web Page Guidelines, 1998) เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถติดต่อสอบถาม หรือแสดงความคิดเห็นได้โดยตรง

2. ข้อความแสดงลิขสิทธิ์ เพื่อปกป้องลิขสิทธิ์ของภาพ กราฟิก หรือข้อเขียนที่เป็นของห้องสมุดโดยตรง ข้อความนี้มักจะแสดงไว้ที่ส่วนท้ายของหน้าเอกสาร และควรมีปรากฏในทุกๆ หน้าเอกสารด้วย

3. ทางเลือกภาษาอังกฤษ เว็บไซต์ห้องสมุดควรมีคำอธิบายสั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษกำกับไว้ด้วย เนื่องจากห้องสมุดอาจจะมีสารนิเทศที่น่าสนใจสำหรับผู้ใช้ที่เป็นชาวต่างประเทศ และให้ข้อมูลสำหรับติดต่อกับบุคลากรที่สามารถให้รายละเอียดเพิ่มเติมได้ (Clyde, 1996: 556)

4. โครงสร้างหรือแผนผังของเว็บไซต์ห้องสมุด (Site map) ช่วยให้ผู้ใช้งานเห็นโครงสร้างโดยรวมและเนื้อหาทั้งหมดที่มีอยู่ในเว็บไซต์ ประโยชน์อีกอย่างหนึ่งคือ อาจช่วยแก้ปัญหาเมื่อผู้ใช้งานเกิดความสับสนในการใช้เว็บไซต์ (Gullikson et al, 1999: 302)

5. เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างห้องสมุดและผู้ใช้ เช่น แบบฟอร์มสำหรับให้ผู้ใช้งานส่งความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือติดต่อสอบถามเพิ่มเติม บอร์ดแสดงความคิดเห็น สมุดเซ็นเยี่ยม (Guestbook) ห้องสนทนา (Chat room) เป็นต้น

6. เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ทราบสถิติการใช้เว็บไซต์ได้ (Garlock and Piontek, 1999: 79)

7. วันที่ปรับปรุงข้อมูลครั้งล่าสุด เมื่อมีการปรับปรุงข้อมูล หรือมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาใดๆ ของเว็บไซต์ ควรแจ้งวันที่ปรับปรุงให้ผู้ใช้งานทราบด้วยทุกครั้ง

8. ทางเลือกรูปแบบการแสดงผลที่เป็นแบบตัวอักษร เว็บไซต์ห้องสมุดอาจมีการจัดทำในรูปแบบที่เรียบง่าย เน้นเฉพาะเนื้อหาที่เป็นข้อความแบบตัวอักษร ใช้กราฟิกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เป็นทางเลือกเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าใช้เว็บไซต์ได้อย่างรวดเร็ว ไม่ต้องเสียเวลาในการดาวน์โหลดนาน อีกทั้งสามารถใช้ได้กับเว็บเบราว์เซอร์รุ่นที่ไม่สนับสนุนการแสดงผลภาพกราฟิกได้ดี

9. คำถาม-คำตอบ หรือคำถามที่ถูกลืมบ่อยๆ เกี่ยวกับห้องสมุด เช่น การสมัครสมาชิก การยืม-คืน ควรรวบรวมไว้ เพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถเข้าถึงคำถาม-คำตอบเหล่านั้นด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว (Poulter, Tseng and Sargent, 1999: 46)

10. การแจ้งให้ผู้ใช้ทราบถึงโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์อื่นๆ ที่ต้องใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์ หากการเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศบนเว็บไซต์บางประเภท เช่น รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว จำเป็นต้องใช้โปรแกรมหรือซอฟต์แวร์อื่นๆ ร่วมด้วย ควรแจ้งให้ผู้ใช้ทราบ รวมถึงมีการเชื่อมโยงไปยังแหล่งที่ให้ผู้ใช้สามารถดาวน์โหลดโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์เหล่านั้นมาติดตั้งเพื่อการใช้งานได้ (Garlock and Piontek, 1999: 19)

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด โดยทั่วไปมีหน้าที่พัฒนาและบำรุงรักษาเว็บไซต์ ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดเลือกเนื้อหา ออกแบบ จัดทำ และดูแลการปรับปรุงเว็บไซต์ นอกจากนี้ ยังต้องทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้ ฝึกอบรมการใช้เว็บไซต์ห้องสมุดให้กับบุคลากรในหน่วยงาน และศึกษาการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพิ่มเติมอีกด้วย (Taylor, 2000: 116)

ในด้านคุณสมบัติของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ที่ดีควรมีดังนี้ เป็นผู้ที่มีความเข้าใจเรื่องการบริหารสารสนเทศและบรรณารักษศาสตร์ มีความรู้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ ระบบเน็ตเวิร์ก และโทรคมนาคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรู้ด้านการออกแบบกราฟิก มีความคิดสร้างสรรค์ สนใจเรียนรู้งานด้านเทคนิค และมีความตั้งใจที่จะพัฒนาเว็บไซต์ (Metz and Junion-Metz, 1996: 61) ดังนั้นการคัดเลือกผู้ที่จะมาทำหน้าที่รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดนั้น ควรเลือกผู้ที่มีประสบการณ์ด้านเวปไซต์ การเข้าชมเว็บไซต์ และการประเมินทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต เพราะเป็นผู้ที่มีความเข้าใจถึงการทำงานของเอกสารแบบไฮเปอร์เท็กซ์ และทราบวิธีการจัดการทรัพยากรสารสนเทศเหล่านั้นให้ผู้ใช้เข้าถึงได้ง่าย ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ต้องมีความรู้พื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ เริ่มตั้งแต่การใช้งานโปรแกรมเท็กซ์เอดิเตอร์และเวิร์ดโปรเซสเซอร์ มีความรู้ด้านระบบยูนิคซ์เพื่อใช้ในการโอนย้ายแฟ้มข้อมูลไปยังเซิร์ฟเวอร์ ซึ่งอาจต้องมีการปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญในด้านเทคนิคขั้นสูงต่อไป และควรมีประสบการณ์ในการทำงานด้านกราฟิก สามารถใช้ซอฟต์แวร์เพื่อการจัดการรูปภาพได้ (Garlock and Piontek, 1996: 19)

การปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุด

การปรับปรุงเว็บไซต์ถือว่าเป็นหน้าที่สำคัญของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ เนื่องจากเป็นงานที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง และควรมีการวางแผนล่วงหน้า เพื่อกำหนดระยะเวลาที่จะใช้ในการปรับปรุงข้อมูล

ของเว็บไซต์ และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลใดๆ ควรแจ้งรายการที่มีการเปลี่ยนแปลง และวันที่ปรับปรุงข้อมูลไว้ที่หน้าแรกของเว็บไซต์ด้วยทุกครั้ง

การปรับปรุงเว็บไซต์นี้อาจจัดตั้งเป็นกลุ่มหรือคณะกรรมการประจำ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาถึงสิ่งที่จะเพิ่มเติมหรือตัดออกจากเว็บไซต์ รวมทั้งกำหนดนโยบายการปรับปรุงเว็บไซต์ คณะกรรมการควรมีหัวหน้าฝ่ายพัฒนาทรัพยากรหรือฝ่ายจัดหา เจ้าหน้าที่ห้องสมุด และผู้เข้าร่วมด้วย ซึ่งคณะกรรมการนี้ควรมีขนาดเล็ก เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างรวดเร็ว และสามารถเข้าร่วมประชุมกันได้ทุกๆ 1 หรือ 2 สัปดาห์ (Metz and Junion-Metz, 1996: 176)

การปรับปรุงข้อมูลต่างๆ ของห้องสมุด เช่น วันและเวลาทำการ ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลสำหรับติดต่อ ควรปรับปรุงแก้ไขทันทีเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ส่วนการปรับปรุงข้อมูลอื่นๆ ขึ้นอยู่กับประเภทของข้อมูลนั้นๆ เช่น รายชื่อหนังสือใหม่ ควรปรับปรุงข้อมูลสัปดาห์ละครั้ง ข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด ควรปรับปรุงข้อมูลเดือนละครั้ง เป็นต้น (Garlock and Piontek, 1996: 69)

Golding, Carter and Koina (2000: 55) เสนอแนะการกำหนดระยะเวลาของการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดไว้ดังนี้

- การปรับปรุงข้อมูลรายวัน ได้แก่ การตรวจสอบจดหมายจากไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การเพิ่มเติมการเชื่อมโยงใหม่ๆ การลบการเชื่อมโยงที่ล้าสมัยออกไป
- การปรับปรุงข้อมูลรายสัปดาห์ ได้แก่ ข้อความที่แจ้งให้ทราบว่า มีอะไรใหม่บนเว็บไซต์ (What's new)
- การปรับปรุงข้อมูลรายเดือน ได้แก่ รายชื่อหนังสือใหม่
- การปรับปรุงข้อมูลราย 3 เดือน ได้แก่ รายชื่อรายงานการประชุม รายชื่อวารสาร
- การปรับปรุงข้อมูลรายปี ได้แก่ กำหนดการของกิจกรรมต่างๆ การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ
- การปรับปรุงข้อมูลเมื่อมีความจำเป็น ต้องปรับปรุงข้อมูลทันทีเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงนโยบายและเอกสารทางธุรการ การเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงาน การแจ้งให้ทราบเมื่อมีการจัดทำบรรณานุกรมใหม่ การจัดซื้อซีดีรอมและวิดีโอเทปใหม่ เป็นต้น

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไทย

สถาบันอุดมศึกษาของไทยในปัจจุบันมีจำนวน 75 สถาบัน (ข้อมูลสารสนเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544, 2545) ผู้วิจัยสำรวจพบว่า มีเพียง 47 สถาบันที่มีเว็บไซต์ของห้องสมุด โดยจำแนกเป็นเว็บไซต์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 24 สถาบัน และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 23 สถาบัน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่เป็นสถาบันที่เปิดดำเนินการมาเป็นระยะเวลายาวนาน มีห้องสมุดคณะที่มีขนาดใหญ่ และมีการบริหารงานเป็นของตนเอง สถาบันอุดมศึกษาของรัฐจึงเป็นกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาแรกๆ ที่นำเอาเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้ และเมื่อมีการจัดทำเว็บไซต์ ห้องสมุดของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจึงเป็นกลุ่มแรกๆ ที่นำสารสนเทศของห้องสมุดออกเผยแพร่บนเว็บไซต์

ในระยะแรก ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐขนาดใหญ่ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้นำระบบห้องสมุดอัตโนมัติเข้ามาใช้ในการบันทึกรายการทรัพยากรของห้องสมุดเพื่อให้บริการผ่านระบบเครือข่าย ตั้งแต่ พ.ศ.2538 บริการสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (OPAC) ในระยะแรกเป็นการให้บริการผ่านระบบเทลเน็ตเป็นส่วนใหญ่ จนกระทั่งเมื่อการใช้เว็ลด์ไวด์เว็บเริ่มเป็นที่แพร่หลายในกลุ่มผู้ใช้ ห้องสมุดจึงได้นำซอฟต์แวร์ระบบรายการทรัพยากรผ่านเว็บเพจ (WEB OPAC) มาให้บริการ และทำให้มีการพัฒนาบริการอื่นๆ ผ่านหน้าจอเว็บเพจไปด้วย ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมของห้องสมุด สถานที่ตั้ง วันและเวลาทำการ กฎระเบียบการใช้ รายละเอียดของทรัพยากรห้องสมุด การบริการ การติดต่อกับบุคลากรแต่ละฝ่าย รายชื่อหนังสือใหม่ และการเชื่อมโยงไปยังแหล่งเว็บไซต์อื่นๆ ที่น่าสนใจ เป็นต้น

ในช่วงปี พ.ศ. 2542 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐเริ่มมีการจัดหาฐานข้อมูลออนไลน์ในสาขาวิชาต่างๆ มาให้บริการผ่านเว็บไซต์มากขึ้น จากเดิมที่ให้บริการด้วยแผ่นซีดีรอม อย่างไรก็ตาม การใช้บริการระบบฐานข้อมูลออนไลน์นี้ยังอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากราคาค่อนข้างแพง และมีข้อจำกัดในการใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์บางรายการอนุญาตให้เฉพาะผู้ใช้ในระบบเครือข่ายเดียวกันเข้าใช้ได้เท่านั้น ขณะที่ฐานข้อมูลออนไลน์อื่นๆ ให้เข้าใช้ได้โดยการจำกัดจำนวนผู้ใช้ในแต่ละครั้ง และกำหนดให้ผู้ใช้ต้องใส่รหัสผ่านเพื่อเข้าใช้ด้วย ดังนั้น ผู้ที่จะเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ได้จึงมักเป็นสมาชิกของห้องสมุด หรือบุคลากรของสถาบันที่จัดหาฐานข้อมูลดังกล่าวเท่านั้น

ปัจจุบันมีบริษัทผู้ให้บริการระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ทำให้ค่าใช้จ่ายในการใช้ระบบเครือข่ายลดลง สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่จึงให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแก่นักศึกษา คณาจารย์

และบุคลากร อินเทอร์เน็ตเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และพัฒนารูปแบบของห้องสมุด ห้องสมุดส่วนใหญ่ที่สามารถเข้าสู่ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ จึงมักจัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์บริการของห้องสมุด แม้แต่ห้องสมุดที่ยังไม่ได้จัดทำฐานข้อมูลรายการทรัพยากร (OPAC) ของตนเองก็สามารถทำเว็บไซต์เพื่อให้บริการรายชื่อของทรัพยากรห้องสมุดได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากนัก จึงพบว่าเว็บไซต์ห้องสมุดบางแห่ง มักมีรายการทรัพยากรสารสนเทศอื่นๆ บนหน้าจอของเว็บไซต์ โดยไม่มีฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด ซึ่งต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดทำมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับเว็บไซต์ห้องสมุด ผู้วิจัยจัดแบ่งเป็น งานวิจัยของต่างประเทศ และงานวิจัยของไทย สำหรับงานวิจัยของต่างประเทศมีจำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด 3 เรื่อง งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเชื่อมโยงเว็บไซต์ 3 เรื่อง และงานวิจัยเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด 2 เรื่อง ส่วนงานวิจัยของไทยมี 1 เรื่อง

งานวิจัยของต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับเนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด ได้แก่

Clyde (1996) ศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดประชาชน 50 แห่ง และเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียน 50 แห่งใน 13 ประเทศ เพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาของเว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาที่เว็บไซต์ห้องสมุดประชาชนให้ความสำคัญ 10 อันดับแรกคือ ชื่อของห้องสมุด ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด การเชื่อมโยงไปยังทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่เลือกสรรแล้ว การติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่อยู่ของห้องสมุด การเชื่อมโยงไปยังทรัพยากรสารสนเทศเกี่ยวกับท้องถิ่น วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด การเชื่อมโยงไปยังรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด การเชื่อมโยงไปยังโฮมเพจหน่วยงานเฉพาะด้านภายในท้องถิ่น และการเชื่อมโยงไปยังโปรแกรมค้นหา ส่วนสิ่งที่เว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนให้ความสำคัญ 10 อันดับแรกคือ ชื่อของห้องสมุด การเชื่อมโยงไปยังทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตที่เลือกสรรแล้ว ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด การติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การเชื่อมโยงไปยังโฮมเพจของโรงเรียน วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด การเชื่อมโยงไปยังโปรแกรมค้นหา ที่อยู่ของโรงเรียนและห้องสมุด เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม และข้อมูลเกี่ยวกับโครงการด้านอินเทอร์เน็ตของห้องสมุด นอกจากนี้ยังสรุปว่า เว็บไซต์ห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพนั้น จะมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและตรงกับความต้องการของผู้ใช้

King (1998) ศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดที่เป็นสมาชิกของสมาคมห้องสมุดเพื่อการวิจัย (Association of Research Libraries - ARL) จำนวน 120 แห่ง เพื่อหาแนวทางในการออกแบบเว็บไซต์ห้องสมุดที่เป็นแบบฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีชื่อผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์ ที่อยู่สำหรับติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การเชื่อมโยงไปยังโฮมเพจของสถาบันต้นสังกัด และวันที่ปรับปรุงแก้ไขเว็บไซต์ครั้งล่าสุด ซึ่งส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ที่ส่วนท้ายของหน้าเอกสาร ส่วนการเชื่อมโยงไปยังจุดที่สำคัญ เช่น รายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด จะใช้การเชื่อมโยงไฮเปอร์เท็กซ์แบบข้อความเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งบางครั้งมีคำอธิบายเนื้อหาสั้นๆ ให้ด้วย โฮมเพจส่วนมากมีความยาวประมาณ 1 หน้า และสามารถค้นหาโฮมเพจห้องสมุดได้จากหน้าโฮมเพจหลักของสถาบันต้นสังกัดภายใน 1-2 ระดับ

Cohen และ Still (1999) ศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนถึงระดับปริญญาเอก จำนวน 50 แห่ง และเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรระยะ 2 ปี จำนวน 50 แห่ง เพื่อเปรียบเทียบว่าสถาบันการศึกษาที่มีลักษณะแตกต่างกันนั้นมีผลกระทบต่อเนื้อหาและโครงสร้างของเว็บไซต์ห้องสมุดหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีที่อยู่สำหรับติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด ข่าว/กิจกรรม และรายละเอียดของการบริการ ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยส่วนใหญ่มีรายละเอียดของการบริการ ที่อยู่สำหรับติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และนโยบายของห้องสมุด เว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยและเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยมีการเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศทั้งของห้องสมุดตนเองและของห้องสมุดสถาบันอื่น และมีการเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก การเชื่อมโยงไปยังแหล่งทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต และการเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลวารสารที่เข้าใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยมีการสอนวิธีใช้ห้องสมุด และการสอนวิธีใช้อินเทอร์เน็ต/ซอฟต์แวร์ของอินเทอร์เน็ต เช่นเดียวกับเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัย แต่เว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยจะมีการสอนวิธีใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ ด้วย ในขณะที่เว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยไม่มีการสอนนี้ นอกจากนี้ยังพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยมีข้อมูลน้อยกว่า โครงสร้างเว็บไซต์มีขนาดเล็กและไม่ซับซ้อนมากนัก ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยจะมีปริมาณข้อมูลมากกว่าและลึกซึ้งกว่า รวมทั้งมีโครงสร้างของเว็บไซต์ที่ซับซ้อนมากกว่า

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเชื่อมโยงเว็บไซต์ ได้แก่

Bao (2000) สํารวจเว็บไซต์ห้องสมุดจำนวน 143 แห่ง โดยการสุ่มตัวอย่างจากสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 1,402 แห่ง ได้แก่ สถาบันที่เปิดสอนระดับปริญญาเอก ระดับปริญญาโท และระดับ

ปริญญาตรี ทั้งที่เป็นสถาบันของรัฐและเอกชน รวมเป็น 6 ประเภท เพื่อวิเคราะห์การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดจากเว็บไซต์ของสถาบันต้นสังกัด และการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ผ่านทางโฮมเพจห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอยู่ที่หน้าแรกของเว็บไซต์สถาบันต้นสังกัดหรือระดับที่หนึ่งมากที่สุด หากการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดจากเว็บไซต์สถาบันต้นสังกัดอยู่ในระดับที่สองและสาม จะอยู่ภายใต้หัวข้อ Academic, Academic Support, Campus Info, Student Resources, Services และอื่นๆ เช่น Office and Departments, Sitemap, Academic Life, Learning Resources และ University Life เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่าเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนหนึ่งไม่มีการเชื่อมโยงจากโฮมเพจสถาบันต้นสังกัด ตลอดจนไม่มีเว็บไซต์ของสถาบันต้นสังกัด ในด้านการจัดบริการฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุดพบว่า ส่วนใหญ่มีการให้บริการผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุด โดยสถาบันที่เป็นของรัฐจะมีการให้บริการมากกว่าสถาบันของเอกชน และสถาบันที่เปิดสอนในระดับสูงจะมีมากกว่าสถาบันที่เปิดสอนในระดับที่ต่ำกว่า สำหรับการเข้าใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ พบว่าส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าใช้บริการจากภายนอกวิทยาเขตได้ ซึ่งหากสามารถเข้าใช้ได้ จำเป็นต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้บริการทุกครั้ง

Shemberg (2000) ศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 85 แห่ง และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 40 แห่ง รวมเป็น 125 แห่ง ในด้านการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดจากเว็บไซต์สถาบันการศึกษาต้นสังกัด พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 58 แห่ง (ร้อยละ 68.23) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 24 แห่ง (ร้อยละ 60.00) มีการเชื่อมโยงจากหน้าแรกของเว็บไซต์สถาบันการศึกษาต้นสังกัด ในด้านข้อมูลของห้องสมุด พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 41 แห่ง (ร้อยละ 48.23) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 18 แห่ง (ร้อยละ 45.00) เท่านั้นที่มีที่อยู่เพื่อติดต่อทางไปรษณีย์ได้ ซึ่งทำให้การค้นหาที่อยู่เพื่อติดต่อกับห้องสมุดโดยตรงทางไปรษณีย์เป็นไปได้ยาก ในด้านข้อมูลบุคลากร พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีรายชื่อบุคลากร โดยจัดเรียงตามลำดับอักษรหรือแบ่งตามแผนก พร้อมทั้งที่อยู่ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ

Astroff (2001) สํารวจเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของแคนาดาและสหรัฐอเมริกา ที่เป็นสมาชิกของสมาคมห้องสมุดเพื่อการวิจัย จำนวน 111 แห่ง เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดจากเว็บไซต์สถาบันการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หน้าแรกของเว็บไซต์สถาบันการศึกษา 68 แห่ง (ร้อยละ 61.26) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอย่างชัดเจน นอกนั้นไม่มีการเชื่อมโยงที่เห็นได้อย่างชัดเจน ต้องค้นหาภายใต้หัวข้อต่างๆ บนเว็บไซต์สถาบันการศึกษาจึงจะพบการเชื่อมโยง

งานวิจัยเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด ได้แก่

Evans (1999) ศึกษาผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 124 แห่ง โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์ของห้องสมุดแบ่งเป็นบรรณารักษ์ 97 คน และผู้ที่ไม่ใช่บรรณารักษ์ 25 คน ส่วนอีก 2 คนนั้นไม่ได้ระบุตำแหน่ง ผู้จัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่คือผู้ที่เข้ามาทำงานไม่เกิน 5 ปี ด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน พบว่า ผู้จัดทำเว็บไซต์ที่เป็นบรรณารักษ์ส่วนใหญ่จะทำงานมากกว่าหนึ่งหน้าที่ สำหรับผู้ที่ไม่ใช่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่จะทำงานทางด้าน Systems/programming และ Electronic service/media ด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่นพบว่า ผู้จัดทำเว็บไซต์ส่วนใหญ่มีจำนวนมากกว่า 1 คน ด้านการศึกษาของผู้จัดทำเว็บไซต์ พบว่า ภูมิหลังการศึกษาไม่ใช่ปัจจัยในการเป็นผู้จัดทำเว็บไซต์ เนื่องจากผู้จัดทำโฮมเพจส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านคอมพิวเตอร์ แต่เรียนรู้การจัดทำโฮมเพจด้วยตนเอง และศึกษาเพิ่มเติมหรือฝึกอบรมอย่างเป็นทางการในเรื่องเทคนิควิธีการขั้นสูงขึ้นไป ทั้งนี้มีความต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติมภายในสถาบันที่สังกัดมากกว่าจะไปที่อื่น ด้านการสนับสนุน พบว่า สถาบันต้นสังกัดให้การสนับสนุนการศึกษาเพิ่มเติมของผู้จัดทำเว็บไซต์ด้วยการให้เวลาไปศึกษามากกว่าสนับสนุนด้านการเงิน และสนับสนุนการศึกษาอย่างเป็นทางการมากกว่าการฝึกฝนด้วยตนเอง นอกจากนี้ผู้จัดทำโฮมเพจจะต้องเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบโฮมเพจห้องสมุดหลังจากที่จัดทำเสร็จแล้ว รวมทั้งต้องสอนวิธีการทำโฮมเพจให้กับบรรณารักษ์คนอื่นๆ และบุคลากรของสถาบันต้นสังกัดด้วย

Taylor (2000) สัมภาษณ์บรรณารักษ์หรือผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดที่เป็นสมาชิกของสมาคมห้องสมุดวิจัย (ARL) จำนวน 77 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ และจบการศึกษา ก่อนปี ค.ศ.1993 การศึกษาเรื่องคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ และภาษาเอชทีเอ็มแอล ใช้วิธีศึกษาด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาคือ การเข้าฝึกอบรมหรือสัมมนา ในด้านการเข้ามาทำงานด้านเว็บไซต์ห้องสมุด เกิดจากการได้รับมอบหมายภาระงานนี้มากที่สุด รองลงมาคือ อาสาสมัครเข้ามาทำ และเป็นการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับภาระงานของตน เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบจำนวน 2 คน ด้านความพึงพอใจในงานพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีความพึงพอใจ เหตุผลคือ ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเว็บไซต์และกราฟิก ได้ทำงานกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ทรัพยากรห้องสมุดเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนเหตุผลของผู้ที่ไม่พึงพอใจคือ ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำเว็บไซต์และการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆเพิ่มเติม เนื่องจากมีภาระงานมาก นอกจากนี้ ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดทุกคนมีความเห็นว่า บรรณารักษ์ควรมีส่วนร่วมในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด เพื่อให้เว็บไซต์มีเนื้อหาที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่ผู้ใช้

งานวิจัยของไทย

สำหรับงานวิจัยของไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พบว่า มีเพียงเรื่องเดียวคือ งานวิจัยของ รุชนี ลินธุพงษ์ (2543) วิเคราะห์รูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 23 แห่ง พบว่า รูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการจัดวางโครงสร้างที่เรียบง่าย มีการนำเทคโนโลยีสื่อประสมและเทคโนโลยีการสื่อสารสองทางมาใช้น้อย เว็บไซต์ห้องสมุดเกือบทั้งหมดมีการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังหน่วยงานของรัฐ เชื่อมโยงไปยังบริการอินเทอร์เน็ต และโปรแกรมค้นหาที่น่าสนใจ เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอส่วนใหญ่คือ ประวัติความเป็นมา ข่าว บทความ และการแนะนำวารสารใหม่

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ห้องสมุดดังกล่าว สามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็นคือ เนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ด้านเนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด พบว่า เนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่คือ ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ ที่อยู่สำหรับติดต่อ การติดต่อทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด การเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และการเชื่อมโยงไปยังทรัพยากรสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ต (Clyde, 1996; King, 1998) เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ แต่ไม่สามารถเข้าใช้บริการจากภายนอกระบบเครือข่ายได้ เนื่องจากต้องมีการผ่านในการเข้าใช้บริการทุกครั้ง (Bao, 2000) นอกจากนี้ยังพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดเพื่อการวิจัยของมหาวิทยาลัยมีปริมาณของข้อมูลมากกว่า และมีโครงสร้างของเว็บไซต์ที่ซับซ้อนกว่าเว็บไซต์ห้องสมุดวิทยาลัย (Cohen and Still, 1999) สำหรับเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในประเทศไทย พบว่า เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารที่นำเสนอส่วนใหญ่คือ ประวัติความเป็นมา ข่าว บทความ และการแนะนำวารสารใหม่ของห้องสมุด เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานของรัฐ การเชื่อมโยงไปยังบริการอินเทอร์เน็ต และโปรแกรมค้นหาที่น่าสนใจ (รุชนี ลินธุพงษ์, 2543)

ด้านการเชื่อมโยงเว็บไซต์ พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์สถาบันต้นสังกัด และส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงอยู่ที่หน้าแรกของเว็บไซต์สถาบันต้นสังกัดหรือระดับที่หนึ่ง (Bao, 2000; Shemberg, 2000; Astroff, 2001)

ด้านผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นบรรณารักษ์ ซึ่งทำงานมากกว่าหนึ่งหน้าที่ เรียนรู้การจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง และศึกษาเพิ่มเติมหรือฝึกอบรมในเรื่องเทคนิควิธีการขั้นสูงขึ้นไป เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีผู้รับผิดชอบมากกว่า 1 คน (Evans, 1999) สำหรับปัญหาของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดคือ ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำเว็บไซต์ และการเรียนรู้เทคนิคใหม่ๆ เพิ่มเติม เนื่องจากมีภาระงานมาก (Taylor, 2000)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาและผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในบทนี้จะเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่ การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การกำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเว็บไซต์ห้องสมุด ทั้งจากสิ่งสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ บทความ และเอกสารต่างๆ และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยการใช้บริการเว็ลด์ไวด์เว็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การกำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้จากการรวบรวมรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศจากทบวงมหาวิทยาลัย แล้วจึงสำรวจจำนวนเว็บไซต์ห้องสมุดที่แต่ละสถาบันจัดทำ ทั้งที่เป็นเว็บไซต์ห้องสมุดกลางและห้องสมุดคณะ/สถาบัน ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดได้จากชื่อหรือที่อยู่ที่แจ้งไว้ในแต่ละเว็บไซต์ ดังนั้นประชากรที่ใช้ในการวิจัยจึงแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 47 สถาบัน รวมทั้งสิ้น 95 เว็บไซต์ ได้แก่
  - 1.1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 24 สถาบัน รวม 71 เว็บไซต์
    - 1.1.1. เว็บไซต์ห้องสมุดกลาง จำนวน 28 เว็บไซต์
    - 1.1.2. เว็บไซต์ห้องสมุดคณะ/สถาบัน จำนวน 43 เว็บไซต์
  - 1.2. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 23 สถาบัน รวม 24 เว็บไซต์
2. ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเว็บไซต์ละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 95 คน

ตารางที่ 2 เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย

ชื่อห้องสมุด	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (24 สถาบัน)		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย		
1. หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ	X	
2. ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์		X
3. ศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์		X
4. ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์		X
5. ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์		X
6. ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์		X
7. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์		X
8. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์		X
9. ห้องสมุดและศูนย์เอกสารการสัตว คณะสัตวแพทยศาสตร์		X
10. ห้องสมุดวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี		X
11. ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์		X
12. หอสมุดคณะแพทยศาสตร์		X
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์		
13. สำนักหอสมุด	X	
14. ห้องสมุดพิทยาลงกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์และ คณะบริหารธุรกิจ		X
15. ห้องสมุดสุริย์ วิมลโลหการ คณะประมง		X
มหาวิทยาลัยขอนแก่น		
16. สำนักวิทยบริการ	X	
17. ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์		X
18. ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์		X
19. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์		X
20. ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์		X
21. ห้องสมุดจีน แบรี่ คณะศึกษาศาสตร์		X

ตารางที่ 2 เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ชื่อห้องสมุด	ห้องสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่		
22. สำนักหอสมุด	X	
23. ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์		X
24. ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์		X
25. ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์		X
26. ห้องสมุดคณะบริหารธุรกิจ		X
27. ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์		X
28. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์		X
29. ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์		X
30. ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์		X
31. ห้องสมุดคณะวิจิตรศิลป์		X
32. ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์		X
33. ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์		X
34. ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์		X
35. ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์		X
36. ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์		X
37. ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์		X
38. ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์		X
มหาวิทยาลัยทักษิณ		
39. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี		
40. สำนักห้องสมุดและศูนย์บรรณสารสนเทศ	X	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี		
41. ศูนย์บรรณสารสนเทศและสื่อการศึกษา	X	

ตารางที่ 2 เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ชื่อห้องสมุด	ห้องสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์		
42. สำนักหอสมุด	X	
43. ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี		X
44. ห้องสมุดป่วย อังภากรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์		X
45. ห้องสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ คณะนิติศาสตร์		X
46. ห้องสมุดและศูนย์บริการข้อมูล สถาบันเทคโนโลยี นานาชาติสิรินธร		X
มหาวิทยาลัยนเรศวร		
47. สำนักหอสมุด	X	
48. ห้องสมุดสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ		X
มหาวิทยาลัยบูรพา		
49. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม		
50. สำนักวิทยบริการ	X	
มหาวิทยาลัยมหิดล		
51. สำนักหอสมุด	X	
52. ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล		X
53. ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์		X
54. ห้องสมุดวิทยาลัยราชสุดา		X
มหาวิทยาลัยแม่โจ้		
55. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง		
56. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา	X	
มหาวิทยาลัยรามคำแหง		
57. สำนักหอสมุดกลาง	X	
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์		
58. ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา	X	

ตารางที่ 2 เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ชื่อห้องสมุด	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ		
59. สำนักหอสมุดกลาง	X	
60. หอสมุดองค์กรักษ์	X	
มหาวิทยาลัยศิลปากร		
61. สำนักหอสมุดกลาง	X	
62. หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์	X	
63. หอสมุดสาขาวังท่าพระ	X	
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์		
64. หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ วิทยาเขตหาดใหญ่	X	
65. หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ วิทยาเขตปัตตานี	X	
66. หอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะแพทยศาสตร์		X
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช		
67. สำนักบรรณสารสนเทศ	X	
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี		
68. สำนักวิทยบริการ	X	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		
69. สำนักหอสมุดกลาง	X	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ		
70. สำนักหอสมุดกลาง	X	
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์		
71. สำนักบรรณสารการพัฒนา	X	
รวม	28	43

ตารางที่ 2 เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ชื่อห้องสมุด	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (23 สถาบัน)		
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ		
72. สำนักหอสมุดกลาง	X	
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต		
73. สำนักบรรณสาร	X	
มหาวิทยาลัยคริสเตียน		
74. ศูนย์วิทยบริการ	X	
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น		
75. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยนิเวศนา		
76. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร		
77. สำนักหอสมุดกลาง	X	
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต		
78. ศูนย์สนเทศและหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยพายัพ		
79. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
80. สำนักวิทยบริการ	X	
มหาวิทยาลัยโยนก		
81. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยรังสิต		
82. สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศ	X	
มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย		
83. ห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้	X	
มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย)		
84. ห้องสมุด	X	

ตารางที่ 2 เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ในการวิจัย (ต่อ)

ชื่อห้องสมุด	หอสมุดกลาง	ห้องสมุดคณะ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม		
85. สำนักหอสมุด วิทยาเขตบางเขน	X	
86. สำนักหอสมุด วิทยาเขตชลบุรี	X	
มหาวิทยาลัยสยาม		
87. สำนักหอสมุด	X	
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย		
88. หอสมุดกลาง	X	
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ		
89. ศูนย์บรรณสารสนเทศ	X	
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ		
90. St. Gabriel's Library	X	
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย		
91. สำนักหอสมุดกลาง	X	
มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์		
92. สำนักหอสมุดกลาง	X	
วิทยาลัยเซนต์หลุยส์		
93. แผนกบรรณสารสนเทศ	X	
วิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่		
94. ห้องสมุด	X	
สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย		
95. ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ	X	
รวม	24	-

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับเว็บไซต์ห้องสมุด รวมทั้งสำรวจเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และองค์ประกอบของเว็บไซต์ สำหรับแบบสอบถามใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูล และปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด แบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามมีรายละเอียดดังนี้

แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง โดยสำรวจเว็บไซต์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แบบบันทึกข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด จำแนกเป็น 5 หัวข้อ คือ

1. ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับห้องสมุด ประกอบด้วย
  - 1.1. ที่อยู่ที่ตั้ง การระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ทางไปรษณีย์ หรือรายละเอียดของสถานที่ตั้งเพื่อให้สามารถเดินทางไปห้องสมุดได้
  - 1.2. วัตถุประสงค์/นโยบายของห้องสมุด ข้อความที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์หรือนโยบายของห้องสมุด รวมทั้งเป้าหมายหรือพันธกิจของห้องสมุด อาจแยกเป็นหัวข้อชัดเจนหรือเป็นประโยคสั้นๆ ที่ส่วนใดของเว็บไซต์ก็ได้
  - 1.3. ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด ข้อความที่กล่าวถึงประวัติการดำเนินงานของห้องสมุด ปีที่ก่อตั้ง การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงของห้องสมุดตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
  - 1.4. รายละเอียดเกี่ยวกับอาคารสถานที่ ข้อความที่แสดงถึงลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด เช่น ขนาดพื้นที่ จำนวนที่นั่งอ่าน การจัดแบ่งส่วนของพื้นที่ภายในอาคาร เป็นต้น
  - 1.5. แผนผังภายในห้องสมุด เป็นภาพที่แสดงการจัดแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ภายในอาคารห้องสมุด แยกเป็นแต่ละชั้นหรือแต่ละห้อง
  - 1.6. ภาพห้องสมุด มีรูปภาพของห้องสมุด เช่น ภาพอาคารห้องสมุด ภาพบรรยากาศภายในห้องสมุด เป็นต้น

2. ข้อมูลการบริการของห้องสมุด หมายถึง รายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับการบริการของห้องสมุด ประกอบด้วย

2.1. วัน-เวลาทำการ การระบุถึงวันทำการของห้องสมุด กำหนดเวลาเปิด-ปิดห้องสมุด

2.2. รายละเอียดของการบริการ คำอธิบายถึงบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด เช่น บริการยืม-คืนหนังสือ บริการจองหนังสือ บริการหนังสือสำรอง บริการใส่ตักค้นวัสดุ

2.3. กฎระเบียบการใช้ห้องสมุด รายละเอียดของกฎระเบียบในการใช้ห้องสมุด เช่น ระเบียบการยืมหนังสือ อัตราค่าปรับ การสมัครสมาชิก มารยาทในการใช้ห้องสมุด

2.4. แบบฟอร์มการใช้บริการ เป็นแบบฟอร์มการใช้บริการต่างๆ ของห้องสมุด เช่น แบบฟอร์มขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด แบบฟอร์มการสมัครสมาชิก

2.5. คู่มือสอนการใช้บริการ เป็นคู่มือสอนหรือแนะนำวิธีใช้บริการต่างๆ ของห้องสมุด เช่น วิธีการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด วิธีการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์

2.6. บทความที่น่าสนใจ เป็นบทความที่ให้ความรู้หรือความบันเทิงแก่ผู้ใช้ เช่น วิธีการเขียนบรรณานุกรม บทความเกี่ยวกับเทศกาลต่างๆ อาจเป็นบทความที่เขียนโดยบุคลากรของห้องสมุดหรือคัดลอกมาจากแหล่งอื่นก็ได้

2.7. ดาวนโหลดข้อมูล/ซอฟต์แวร์ มีการเชื่อมโยงให้ดาวนโหลดซอฟต์แวร์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในการเข้าถึงเอกสารของห้องสมุดบางประเภท เช่น Acrobat Reader ที่ใช้ในการอ่านเอกสารประเภท PDF, Real Player และ QuickTime ที่ใช้ในการดูไฟล์ประเภทภาพยนตร์ เป็นต้น

3. ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด หมายถึง ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในห้องสมุด ประกอบด้วย

3.1. โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน เป็นการอธิบายถึงการแบ่งส่วนงานต่างๆ ภายในห้องสมุด อาจมีรายละเอียดของหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายงาน หรือแผนภูมิแสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนงาน

3.2. รายชื่อบุคลากร แสดงรายชื่อของบุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในห้องสมุด อาจเป็นรายชื่อรวมทั้งหมด หรือจัดแบ่งตามแผนก/ฝ่ายงาน หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ

3.3. ภาพบุคลากร ภาพถ่ายของบุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในห้องสมุด อาจเป็นภาพถ่ายรายบุคคล หรือบุคลากรทั้งหมดของแผนก/ฝ่ายงาน

3.4. หมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ ระบุหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อกับบุคลากรเป็นรายบุคคล หรือแต่ละแผนก/ฝ่ายงาน

3.5. ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ มีที่อยู่ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ สำหรับติดต่อกับบุคลากรเป็นรายบุคคล หรือแต่ละแผนก/ฝ่ายงาน

4. การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด หมายถึง การแจ้งข้อมูลข่าวสารและ กิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด รวมถึงการประกาศข่าวสารต่างๆ จากแหล่งที่น่าสนใจ ประกอบด้วย

4.1. ประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด การแจ้งให้ผู้ใช้ทราบถึงข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด

4.2. จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ เป็นการนำจดหมายข่าว/วารสาร ที่ออกเผยแพร่โดยห้องสมุดมาจัดทำในรูปแบบของเอกสารที่สามารถอ่านจากเว็บเพจได้โดยตรง

4.3. ประกาศข่าวอื่นๆ การแจ้งข่าวสารที่น่าสนใจ เช่น ประกาศของสถาบัน ต้นสังกัด ประกาศเตือนเรื่องไวรัสคอมพิวเตอร์ กิจกรรม การประชุมทางวิชาการ การสัมมนาที่น่าสนใจ

5. ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด หมายถึง การนำเสนอข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด ประกอบด้วย

5.1. จำนวนทรัพยากร การระบุถึงจำนวนของทรัพยากรต่างๆ ที่มีในห้องสมุด แต่ละรายการ เช่น จำนวนหนังสือทั้งหมดที่มีในห้องสมุด จำนวนวารสารที่ห้องสมุดบอกรับ

5.2. สถิติผู้ใช้ เป็นสถิติต่างๆ เกี่ยวกับผู้ใช้บริการห้องสมุด เช่น สถิติผู้เข้าใช้ห้องสมุด สถิติผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด

5.3. สถิติการให้บริการ เป็นสถิติการให้บริการต่างๆ ของห้องสมุด เช่น สถิติการให้บริการยืม-คืนหนังสือ สถิติการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด

5.4. รายงานด้านการดำเนินงาน เป็นรายงานการดำเนินงานของห้องสมุด เช่น รายงานการดำเนินงานโครงการ หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ

5.5. รายงานด้านการเงิน เป็นรายงานในด้านการเงิน เช่น งบประมาณที่ห้องสมุดได้รับ การใช้จ่ายงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ หรือการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ใหม่

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ จำแนกเป็น 2 หัวข้อ คือ

1. ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด หมายถึง รายชื่อทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่างๆ ที่ผู้ใช้สามารถตรวจสอบได้ว่าห้องสมุดมีอะไรบ้าง ซึ่งอาจจะมีหรือไม่มีการเชื่อมโยงให้ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ ประกอบด้วย

1.1. รายชื่อหนังสือใหม่ เป็นการแจ้งให้ทราบถึงรายชื่อของหนังสือที่เพิ่งเข้ามาในห้องสมุด อาจจัดทำเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน และอาจมีการจัดทำเป็นหัวข้อแยกต่างหากที่สามารถคลิกเข้าไปดูได้

1.2. รายชื่อวารสารในห้องสมุด เป็นรายชื่อของวารสารทั้งหมดที่ห้องสมุดบอกรับ อาจมีเพียงรายชื่อ หรือมีรายละเอียดอื่นๆประกอบ เช่น ฉบับที่มีอยู่ในห้องสมุด กำหนดออกของวารสาร ผู้จัดพิมพ์ เป็นต้น

1.3. รายชื่อโสตทัศนวัสดุ ให้รายชื่อของโสตทัศนวัสดุประเภทต่างๆ ที่มีบริการในห้องสมุด เช่น รายชื่อวีดีโอเทป รายชื่อสไลด์

1.4. รายชื่อซีดีรอม ให้รายชื่อของซีดีรอมที่มีบริการในห้องสมุด อาจมีเพียงรายชื่อ หรือมีการระบุหมายเลขรหัสประจำไว้ด้วย เพื่อสะดวกในการขอใช้บริการ

1.5. รายชื่อหนังสือสำรอง เป็นรายชื่อของหนังสือสำหรับให้อ่านประกอบการเรียนในรายวิชาต่างๆ ซึ่งมีการจัดแยกเป็นแต่ละรายวิชา

1.6. รายชื่อวิทยานิพนธ์ อาจจัดแบ่งตามคณะ/สาขาวิชา หรือตามชื่อผู้เขียนชื่อเรื่อง ปีการศึกษา

1.7. รายชื่องานวิจัย เป็นงานวิจัยที่เป็นผลงานของนักศึกษา อาจารย์ หรือนุคลากรของสถาบันต้นสังกัด

1.8. รายชื่อฐานข้อมูล เป็นรายชื่อของฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเอง หรือฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก

1.9. รายชื่อกฤตภาค อาจมีเพียงรายชื่อ หรือสามารถเข้าไปอ่านตัวเอกสารได้

1.10. หน้าปก/สารบัญของหนังสือหรือวารสาร เป็นการแนะนำให้ทราบถึงเนื้อหาของหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือหน้าสารบัญของวารสารฉบับใหม่ล่าสุด

2. การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และการเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศผ่านระบบออนไลน์ หมายถึง การเชื่อมโยงไปยังฐานข้อมูลต่างๆ ของห้องสมุด และสามารถสืบค้นข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ได้จากภายนอกสถาบัน ประกอบด้วย

2.1. ฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (OPAC)

2.2. ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำ

2.3. ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก

ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์ จำแนกเป็น 4 หัวข้อ คือ

1. การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง หมายถึง การมีความการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดปรากฏที่เว็บไซต์ต้นสังกัด ระดับของการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด หมายถึง จำนวนระดับที่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดไปยังเว็บไซต์ห้องสมุด โดยนับตั้งแต่หน้าจอแรกของเว็บไซต์ต้นสังกัด จนกระทั่งพบเว็บไซต์ห้องสมุด

2. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด หมายถึง การมีข้อความการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัดจากเว็บไซต์ห้องสมุด ซึ่งจะปรากฏอยู่ที่ส่วนใดของเว็บไซต์ก็ได้

3. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด หมายถึง การมีข้อความการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด เช่น ศูนย์คอมพิวเตอร์ สำนักทะเบียน ทั้งนี้ รวมถึงการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันเดียวกันด้วย

4. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ หมายถึง การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานภายนอกสถาบัน ซึ่งพิจารณาจากการจำแนกหัวข้อการเชื่อมโยงของแต่ละเว็บไซต์ห้องสมุด

ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์ จำแนกเป็น 15 หัวข้อ ได้แก่

1. ชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์
2. ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์
3. วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด
4. วันที่เริ่มจัดทำเว็บไซต์
5. ข้อความแสดงลิขสิทธิ์
6. ทางเลือกText/Graphic
7. ทางเลือกภาษาไทย/อังกฤษ
8. ข้อความแสดงการตั้งค่าหน้าจอ/เว็บเบราว์เซอร์ที่เหมาะสม
9. การแจ้งโปรแกรมอื่นที่ต้องใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์
10. โครงสร้าง/แผนผังเว็บไซต์ (Site map)
11. คำถาม-คำตอบ/คำถามที่ถามบ่อย (FAQ)
12. เคาท์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม
13. สมุดเซ็นเยี่ยม (Guest book)
14. บอร์ดแสดงความคิดเห็น
15. แบบฟอร์มแสดงความคิดเห็น

แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแห่งละ 1 ชุด โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย คำถาม 5 ข้อ คือ

1. ตำแหน่ง แผนก/ฝ่ายงาน และสังกัดของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิดแบบเติมคำ
2. อายุ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว
3. การศึกษา เป็นคำถามปลายปิดแบบเติมคำ โดยให้ระบุสาขาที่ศึกษาด้วย
4. วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกตอบได้หลายคำตอบ
5. จำนวนผู้เข้าร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว

ตอนที่ 2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ ประกอบด้วยคำถาม 3 ข้อ คือ

1. ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว
2. ระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นเว็บไซต์ เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว
3. ความสามารถในการปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด เป็นคำถามปลายปิดแบบเลือกได้คำตอบเดียว

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด เป็นคำถามปลายเปิด

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

หลังจากสร้างแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ไปทดสอบกับเว็บไซต์สำนักวิทยบริการของสถาบันราชภัฏ จำนวน 10 แห่ง และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์สำนักวิทยบริการ จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ สถาบันราชภัฏเทพสตรี สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัยเกษตรอินพระบรมราชูปถัมภ์ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์ โดยการสำรวจเว็บไซต์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และทางโทรสาร ในระหว่างวันที่ 11 มิถุนายน 2544 ถึงวันที่ 13 กรกฎาคม 2544

หลังจากทดสอบแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามแล้ว พบข้อบกพร่องบางประการ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลตอนที่2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศและการเข้าใช้ คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เพิ่มหน้าปก/สารบัญของวารสารหรือวารสารอีก 1 รายการ เนื่องจากพบว่าเว็บไซต์ห้องสมุดหลายแห่งมีข้อมูลเรื่องนี้
2. แบบบันทึกข้อมูลตอนที่3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์ คำถามเกี่ยวกับการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ เดิมไม่ได้จัดกลุ่มประเภทของเว็บไซต์ที่มีการเชื่อมโยงไว้ แก้ไขใหม่โดยจำแนกประเภทของเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงออกเป็น 10 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ เว็บไซต์ห้องสมุด วารสารอิเล็กทรอนิกส์ ฐานข้อมูลออนไลน์ เว็บไซต์แหล่งสารสนเทศเฉพาะสาขาวิชา พจนานุกรม/สารานุกรมออนไลน์ แหล่งข่าว โปรแกรมค้นหา หน่วยงาน/องค์กร สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ และเว็บไซต์อื่นๆ

แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนด คำถามข้อ1 ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ เดิมมีคำตอบให้เลือก 4 ข้อ คือ รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และราย 3 เดือน เปลี่ยนเป็น มีคำตอบให้เลือก 5 ข้อ คือ รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน เมื่อมีข้อมูลใหม่ และอื่นๆ (ระบุ)
2. แบบสอบถามตอนที่2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนด คำถามข้อ3 ท่านสามารถปรับปรุงข้อมูลได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่ เดิมมีคำตอบให้เลือก 2 ข้อ คือ ตรง และไม่ตรง แก้ไขใหม่โดยให้ผู้ตอบระบุถึงสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปรับปรุงข้อมูลได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด ในกรณีที่เลือกตอบว่าไม่ตรง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนทั้งหมด 95 แห่ง ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2544 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545 และในระหว่างวันที่ 1-12 พฤศจิกายน 2544 ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทางไปรษณีย์

จำนวนทั้งหมด 95 ชุด ซึ่งขอให้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ภายในวันที่ 28 ธันวาคม 2544 เมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาเป็นจำนวนทั้งสิ้น 50 ชุด คิดเป็นร้อยละ 52.63 เท่านั้น จึงดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังผู้ที่ยังไม่ได้ส่งแบบสอบถามคืนอีกครั้งในระหว่างวันที่ 21-25 มกราคม 2545 ซึ่งขอให้ส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ภายในวันที่ 31 มีนาคม 2545 เมื่อครบกำหนด ในวันที่ 31 มีนาคม 2545 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาอีก 17 ชุด ดังนั้นรวมแบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ผู้วิจัยได้รับคืนทั้งหมดเป็นจำนวนทั้งสิ้น 67 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.53

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วนมีดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ใช้วิธีแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

$$P = \text{ค่าร้อยละ}$$

$$f = \text{จำนวนข้อมูลในแต่ละรายการ}$$

$$n = \text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}$$

2. แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 วิธี คือ

2.1. กรณีที่เป็นคำถามปลายปิด ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2.2. กรณีที่เป็นคำถามปลายเปิด ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ตามกลุ่มคำตอบ

และเรียงลำดับความถี่ของคำตอบ

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถาม จะนำเสนอในรูปแบบตารางและการบรรยาย ดังรายละเอียดในบทที่ 4 และสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจะนำเสนอในบทที่ 5

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และแบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา รวม 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 95 เว็บไซต์ เนื้อหาของแบบบันทึกข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด (ตารางที่ 3-12)

- 1.1. ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด
- 1.2. ข้อมูลการบริการของห้องสมุด
- 1.3. ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด
- 1.4. การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด
- 1.5. ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ (ตารางที่ 13-16)

- 2.1. ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด
- 2.2. การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์ (ตารางที่ 17-24)

- 3.1. การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง
- 3.2. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด
- 3.3. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด
- 3.4. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์ (ตารางที่ 25-26)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 67 คน เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 27-34)

- 1.1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
- 1.2. ตำแหน่ง
- 1.3. แผนก/ฝ่ายงาน
- 1.4. สังกัด
- 1.5. อายุ
- 1.6. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา
- 1.7. วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์
- 1.8. จำนวนผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

ตอนที่ 2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ (ตารางที่ 35-37)

- 2.1. ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์
- 2.2. ระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์
- 2.3. ความสามารถในการปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

ในการนำเสนอข้อมูลนั้นจะจำแนกเว็บไซต์ห้องสมุดตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษาเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในส่วนของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จะจำแนกเว็บไซต์ห้องสมุดตามลักษณะของห้องสมุดเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เว็บไซต์ห้องสมุดกลาง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ เพื่อชี้ให้เห็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ชัดเจนมากขึ้น

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และองค์ประกอบของเว็บไซต์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด

ตอนที่ 1 เป็นการเสนอข้อมูลของเนื้อหาที่ปรากฏในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด ข้อมูลการบริการของห้องสมุด ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด และข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.1. ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด (ตารางที่ 3) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีข้อมูลของที่อยู่/ที่ตั้งห้องสมุดจำนวน 64 แห่ง (ร้อยละ 67.37) รองลงมาคือ ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด 63 แห่ง (ร้อยละ 66.32) และ ภาพห้องสมุด 51 แห่ง (ร้อยละ 53.68) จำนวนน้อยที่สุดมีแผนผังภายในห้องสมุด 13 แห่ง (ร้อยละ 13.68)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่มีข้อมูลของที่อยู่/ที่ตั้งห้องสมุดจำนวน 55 แห่ง (ร้อยละ 77.46) รองลงมาคือ ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด 49 แห่ง (ร้อยละ 69.01) และภาพห้องสมุด 35 แห่ง (ร้อยละ 49.30) จำนวนน้อยที่สุดมีแผนผังภายในห้องสมุด 8 แห่ง (ร้อยละ 11.27) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีภาพห้องสมุดคือ 16 แห่ง (ร้อยละ 66.67) รองลงมาคือ ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด 14 แห่ง (ร้อยละ 58.37) และรายละเอียดของอาคารสถานที่ 11 แห่ง (ร้อยละ 45.83) จำนวนน้อยที่สุดมีแผนผังภายในห้องสมุด 5 แห่ง (ร้อยละ 20.83)

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด

ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ที่อยู่/ที่ตั้ง	55	77.46	9	37.50	64	67.37
วัตถุประสงค์/นโยบาย	32	45.07	5	20.83	37	38.95
ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด	49	69.01	14	58.33	63	66.32
รายละเอียดของอาคารสถานที่	27	38.03	11	45.83	38	40.00
แผนผังภายในห้องสมุด	8	11.27	5	20.83	13	13.68
ภาพห้องสมุด	35	49.30	16	66.67	51	53.68

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 4) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่มีประวัติความเป็นมาของห้องสมุดคือ 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) รองลงมาคือ ที่อยู่/ที่ตั้งห้องสมุด 20 แห่ง (ร้อยละ 71.43) จำนวนน้อยที่สุดมีแผนผังภายในห้องสมุด 3 แห่ง (ร้อยละ 10.71) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีที่อยู่/ที่ตั้งห้องสมุดคือ 35 แห่ง (ร้อยละ 81.40) รองลงมาคือ ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด 27 แห่ง (ร้อยละ 62.79) จำนวนน้อยที่สุดมีแผนผังภายในห้องสมุดคือ 5 แห่ง (ร้อยละ 11.63)

ตารางที่ 4 ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง (N=28)		ห้องสมุดคณะ (N=43)		รวม (N=71)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ที่อยู่/ที่ตั้ง	20	71.43	35	81.40	55	77.46
วัตถุประสงค์/นโยบาย	14	50.00	18	41.86	32	45.07
ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด	22	78.57	27	62.79	49	69.01
รายละเอียดของอาคารสถานที่	13	46.43	14	32.56	27	38.03
แผนผังภายในห้องสมุด	3	10.71	5	11.63	8	11.27
ภาพห้องสมุด	17	60.71	18	41.86	35	49.30

1.2. ข้อมูลการบริการของห้องสมุด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านข้อมูลการบริการของห้องสมุด (ตารางที่ 5) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีข้อมูลของวัน-เวลาทำการคือ 85 แห่ง (ร้อยละ 89.47) รองลงมาคือ รายละเอียดของการบริการ 76 แห่ง (ร้อยละ 80.00) และกฎระเบียบการใช้ห้องสมุด 69 แห่ง (ร้อยละ 72.63) จำนวนน้อยที่สุดมีแบบฟอร์มการให้บริการ 10 แห่ง (ร้อยละ 10.53)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่มีข้อมูลของวัน-เวลาทำการคือ 65 แห่ง (ร้อยละ 91.55) รองลงมาคือ รายละเอียดของการบริการ 58 แห่ง (ร้อยละ 81.69) และกฎระเบียบการใช้ห้องสมุด 49 แห่ง (ร้อยละ 69.01) จำนวนน้อยที่สุดมีแบบฟอร์มการให้บริการ 9 แห่ง (ร้อยละ 12.68) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีข้อมูลของวัน-เวลาทำการ และกฎระเบียบการใช้ห้องสมุด จำนวน 20 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 83.33) รองลงมาคือ รายละเอียดของการบริการ 18 แห่ง (ร้อยละ 75.00) และคู่มือสอนการให้บริการ 7 แห่ง (ร้อยละ 29.17) จำนวนน้อยที่สุดมีแบบฟอร์มการให้บริการ และดาวน์โหลดข้อมูล/ซอฟต์แวร์ 1 แห่ง (ร้อยละ 4.17) เท่ากัน

ตารางที่ 5 ข้อมูลการบริการของห้องสมุด

ข้อมูลการบริการของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วัน-เวลาทำการ	65	91.55	20	83.33	85	89.47
รายละเอียดของการบริการ	58	81.69	18	75.00	76	80.00
กฎระเบียบการใช้ห้องสมุด	49	69.01	20	83.33	69	72.63
แบบฟอร์มการให้บริการ	9	12.68	1	4.17	10	10.53
คู่มือสอนการให้บริการ	12	16.90	7	29.17	19	20.00
บทความที่น่าสนใจ	22	30.99	3	12.50	25	26.32
ดาวน์โหลดข้อมูล/ซอฟต์แวร์	13	18.31	1	4.17	14	14.74

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 6) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีข้อมูลของวัน-เวลาทำการคือ 26 แห่ง (ร้อยละ 92.86) และ 39 แห่ง (ร้อยละ 90.70) ตามลำดับ รองลงมาคือ รายละเอียดของการบริการ 24 แห่ง (ร้อยละ 85.71) และ 34 แห่ง (ร้อยละ 79.07) ตามลำดับ เว็บไซต์หอสมุดกลางจำนวนน้อยที่สุดมีแบบฟอร์มการให้บริการ 5 แห่ง (ร้อยละ 17.86) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวนน้อยที่สุดมีแบบฟอร์มการให้บริการ และดาวน์โหลดข้อมูล/ซอฟต์แวร์ 4 แห่ง (ร้อยละ 9.30) เท่ากัน

ตารางที่ 6 ข้อมูลการบริการของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

ข้อมูลการบริการของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	(N=28)		(N=43)		(N=71)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วัน-เวลาทำการ	26	92.86	39	90.70	65	91.55
รายละเอียดของการบริการ	24	85.71	34	79.07	58	81.69
กฎระเบียบการใช้ห้องสมุด	21	75.00	28	65.12	49	69.01
แบบฟอร์มการให้บริการ	5	17.86	4	9.30	9	12.68
คู่มือสอนการให้บริการ	7	25.00	5	11.63	12	16.90
บทความที่น่าสนใจ	12	42.86	10	23.26	22	30.99
ดาวน์โหลดข้อมูล/ซอฟต์แวร์	9	32.14	4	9.30	13	18.31

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3. ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด (ตารางที่ 7) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีรายชื่อบุคลากรคือ 55 แห่ง (ร้อยละ 57.89) รองลงมาคือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ 45 แห่ง (ร้อยละ 47.37) โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน และภาพบุคลากร จำนวน 41 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 43.16) จำนวนน้อยที่สุดมีหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ 37 แห่ง (ร้อยละ 38.95)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่มีรายชื่อบุคลากรคือ 43 แห่ง (ร้อยละ 60.56) รองลงมาคือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ 38 แห่ง (ร้อยละ 53.52) และภาพบุคลากร 33 แห่ง (ร้อยละ 46.48) จำนวนน้อยที่สุดมีหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ 30 แห่ง (ร้อยละ 42.25) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนครั้งหนึ่งมีรายชื่อบุคลากรคือ 12 แห่ง (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือ โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน 9 แห่ง (ร้อยละ 37.50) และภาพบุคลากร 8 แห่ง (ร้อยละ 33.33) จำนวนน้อยที่สุดมีหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ 7 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 29.17)

ตารางที่ 7 ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด

ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน	32	45.07	9	37.50	41	43.16
รายชื่อบุคลากร	43	60.56	12	50.00	55	57.89
ภาพบุคลากร	33	46.48	8	33.33	41	43.16
โทรศัพท์สำหรับติดต่อ	30	42.25	7	29.17	37	38.95
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ	38	53.52	7	29.17	45	47.37

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 8) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่มีโครงสร้างการแบ่งส่วนงาน และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ จำนวน 23 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 82.14) รองลงมาคือ รายชื่อบุคลากร 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) และภาพบุคลากร 18 แห่ง (ร้อยละ 64.29) จำนวนน้อยที่สุดมีหมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ 16 แห่ง (ร้อยละ 57.14) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวนมากที่สุดมีรายชื่อบุคลากรคือ 21 แห่ง (ร้อยละ 48.84) รองลงมาคือ ภาพบุคลากร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ จำนวน 15 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 34.88) จำนวนน้อยที่สุดมีโครงสร้างการแบ่งส่วนงาน 9 แห่ง (ร้อยละ 20.93)

ตารางที่ 8 ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	(N=28)		(N=43)		(N=71)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน	23	82.14	9	20.93	32	45.07
รายชื่อบุคลากร	22	78.57	21	48.84	43	60.56
ภาพบุคลากร	18	64.29	15	34.88	33	46.48
โทรศัพท์สำหรับติดต่อ	16	57.14	14	32.56	30	42.25
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ	23	82.14	15	34.88	38	53.52

1.4. การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านการประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด (ตารางที่ 9) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดคือ 49 แห่ง (ร้อยละ 51.58) รองลงมาคือ จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ 18 แห่ง (ร้อยละ 18.95) และจำนวนน้อยที่สุดมีประกาศข่าวอื่นๆ 10 แห่ง (ร้อยละ 10.53)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนครึ่งหนึ่งมีประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดคือ 36 แห่ง (ร้อยละ 50.70) รองลงมาคือ จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ 14 แห่ง (ร้อยละ 19.72) และจำนวนน้อยที่สุดมีประกาศข่าวอื่นๆ 6 แห่ง (ร้อยละ 8.45) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดคือ 13 แห่ง (ร้อยละ 54.17) จำนวนน้อยที่สุดมีจดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ และประกาศข่าวอื่นๆ จำนวน 4 แห่ง (ร้อยละ 16.67) เท่ากัน

ตารางที่ 9 การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด

การประกาศข่าวและกิจกรรม	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประกาศข่าวและกิจกรรมของ						
ห้องสมุด	36	50.70	13	54.17	49	51.58
จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุด						
จัดทำ	14	19.72	4	16.67	18	18.95
ประกาศข่าวอื่นๆ	6	8.45	4	16.67	10	10.53

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 10) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่มีประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดคือ 21 แห่ง (ร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ 11 แห่ง (ร้อยละ 39.29) และจำนวนน้อยที่สุดมีประกาศข่าวอื่นๆ 3 แห่ง (ร้อยละ 10.71) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวนมากที่สุดมีประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดคือ 15 แห่ง (ร้อยละ 34.88) และจำนวนน้อยที่สุดมีจดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ และประกาศข่าวอื่นๆ จำนวน 3 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 6.98)

ตารางที่ 10 การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

การประกาศข่าวและกิจกรรม	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด	21	75.00	15	34.88	36	50.70
จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ	11	39.29	3	6.98	14	19.72
ประกาศข่าวอื่นๆ	3	10.71	3	6.98	6	8.45

1.5. ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด (ตารางที่ 11) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 39 แห่ง (ร้อยละ 41.05) มีจำนวนทรัพยากรของห้องสมุด รองลงมาคือ สถิติผู้ใช้ 14 แห่ง (ร้อยละ 14.74) และสถิติการให้บริการ 11 แห่ง (ร้อยละ 11.58) จำนวนน้อยที่สุดมีรายงานด้านการเงิน 2 แห่ง (ร้อยละ 2.11)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุด 34 แห่ง (ร้อยละ 47.89) มีจำนวนทรัพยากรของห้องสมุด รองลงมาคือ สถิติผู้ใช้ 13 แห่ง (ร้อยละ 18.31) และสถิติการให้บริการ 11 แห่ง (ร้อยละ 15.49) จำนวนน้อยที่สุดมีรายงานด้านการเงิน 2 แห่ง (ร้อยละ 2.82) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุด 5 แห่ง (ร้อยละ 20.83) มีจำนวนทรัพยากรของห้องสมุด รองลงมาคือ สถิติผู้ใช้ และรายงานด้านการดำเนินงาน จำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 4.17) เท่ากัน

ตารางที่ 11 ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด

ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนทรัพยากร	34	47.89	5	20.83	39	41.05
สถิติผู้ใช้	13	18.31	1	4.17	14	14.74
สถิติการให้บริการ	11	15.49	-	-	11	11.58
รายงานด้านการดำเนินงาน	3	4.23	1	4.17	4	4.21
รายงานด้านการเงิน	2	2.82	-	-	2	2.11

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 12) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง (ร้อยละ 39.29) มีจำนวนทรัพยากรของห้องสมุด รองลงมาคือ สถิติผู้ใช้ 7 แห่ง (ร้อยละ 25.00) และสถิติการให้บริการ 5 แห่ง (ร้อยละ 17.86) จำนวนน้อยที่สุดมีรายงานด้านการดำเนินงาน และรายงานด้านการเงิน จำนวน 1 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 3.57) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีจำนวนทรัพยากรของห้องสมุดคือ 23 แห่ง (ร้อยละ 53.49) รองลงมาคือ สถิติผู้ใช้ และสถิติการให้บริการ จำนวน 6 แห่ง เท่ากัน (ร้อยละ 13.95) จำนวนน้อยที่สุดมีรายงานด้านการเงิน 1 แห่ง (ร้อยละ 2.33)

ตารางที่ 12 ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง (N=28)		ห้องสมุดคณะ (N=43)		รวม (N=71)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนทรัพยากร	11	39.29	23	53.49	34	47.89
สถิติผู้ใช้	7	25.00	6	13.95	13	18.31
สถิติการให้บริการ	5	17.86	6	13.95	11	15.49
รายงานด้านการดำเนินงาน	1	3.57	2	4.65	3	4.23
รายงานด้านการเงิน	1	3.57	1	2.33	2	2.82

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้

ตอนที่ 2 เป็นการเสนอข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ ได้แก่ ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และการเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

2.1. ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (ตารางที่ 13) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีรายชื่อหนังสือใหม่คือ 62 แห่ง (ร้อยละ 65.26) รองลงมาคือ รายชื่อฐานข้อมูลที่มีในห้องสมุด 58 แห่ง (ร้อยละ 61.05) และรายชื่อวารสารในห้องสมุด 55 แห่ง (ร้อยละ 57.89) จำนวนน้อยที่สุดมีรายชื่อหนังสือสำรอง 2 แห่ง (ร้อยละ 2.11)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่มีรายชื่อฐานข้อมูลที่มีในห้องสมุดคือ 48 แห่ง (ร้อยละ 67.61) รองลงมาคือ รายชื่อหนังสือใหม่ 45 แห่ง (ร้อยละ 63.38) และรายชื่อวารสารในห้องสมุด 43 แห่ง (ร้อยละ 60.56) จำนวนน้อยที่สุดมีรายชื่อหนังสือสำรอง 1 แห่ง (ร้อยละ 1.41) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีรายชื่อหนังสือใหม่คือ 17 แห่ง (ร้อยละ 70.83) รองลงมาคือ รายชื่อวารสารในห้องสมุด 12 แห่ง (ร้อยละ 50.00) จำนวนน้อยที่สุดมีรายชื่อหนังสือสำรอง และรายชื่องานวิจัย จำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 4.17) เท่ากัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของ ห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายชื่อหนังสือใหม่	45	63.38	17	70.83	62	65.26
รายชื่อวารสารในห้องสมุด	43	60.56	12	50.00	55	57.89
รายชื่อโสตทัศนวัสดุ	15	21.13	2	8.33	17	17.89
รายชื่อซีดีรอม	27	38.03	10	41.67	37	38.95
รายชื่อหนังสือสำรอง	1	1.41	1	4.17	2	2.11
รายชื่อวิทยานิพนธ์	15	21.13	2	8.33	17	17.89
รายชื่องานวิจัย	10	14.08	1	4.17	11	11.58
รายชื่อฐานข้อมูล	48	67.61	10	41.67	58	61.05
รายชื่อกฤตภาค	7	9.86	-	-	7	7.37
หน้าปก/สารบัญของหนังสือหรือ วารสาร	21	29.58	7	29.17	28	29.47

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 14) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่มีรายชื่อฐานข้อมูลที่มีในห้องสมุดคือ 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) รองลงมาคือ รายชื่อหนังสือใหม่ 20 แห่ง (ร้อยละ 71.43) รายชื่อวารสารในห้องสมุด 18 แห่ง (ร้อยละ 64.29) และรายชื่อซีดีรวม 14 แห่ง (ร้อยละ 50.00) จำนวนน้อยที่สุดมีรายชื่องานวิจัย และรายชื่อกฤตภาค จำนวน 5 แห่ง (ร้อยละ 17.86) เท่ากัน ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีรายชื่อฐานข้อมูลที่มีในห้องสมุดคือ 26 แห่ง (ร้อยละ 60.47) รองลงมาคือ รายชื่อหนังสือใหม่ และรายชื่อวารสารในห้องสมุด จำนวน 25 แห่ง (ร้อยละ 58.14) เท่ากัน จำนวนน้อยที่สุดมีรายชื่อหนังสือสำรอง 1 แห่ง (ร้อยละ 2.33)

ตารางที่ 14 ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของ ห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	(N=28)		(N=43)		(N=71)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายชื่อหนังสือใหม่	20	71.43	25	58.14	45	63.38
รายชื่อวารสารในห้องสมุด	18	64.29	25	58.14	43	60.56
รายชื่อโสตทัศนวัสดุ	6	21.43	9	20.93	15	21.13
รายชื่อซีดีรวม	14	50.00	13	30.23	27	38.03
รายชื่อหนังสือสำรอง	-	-	1	2.33	1	1.41
รายชื่อวิทยานิพนธ์	7	25.00	8	18.60	15	21.13
รายชื่องานวิจัย	5	17.86	5	11.63	10	14.08
รายชื่อฐานข้อมูล	22	78.57	26	60.47	48	67.61
รายชื่อกฤตภาค	5	17.86	2	4.65	7	9.86
หน้าปก/สารบัญของหนังสือหรือ วารสาร	12	42.86	9	20.93	21	29.58

2.2. การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านการเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (ตารางที่ 15) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ 75 แห่ง (ร้อยละ 78.95) สามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นได้ 18 แห่ง (ร้อยละ 18.95) และสามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิกได้ 46 แห่ง (ร้อยละ 48.42) ซึ่งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์นั้นต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้ทุกแห่ง

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ 59 แห่ง (ร้อยละ 83.10) สามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำได้ 18 แห่ง (ร้อยละ 25.35) และสามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิกได้ 35 แห่ง (ร้อยละ 49.30) ซึ่งต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทุกแห่ง ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ 16 แห่ง (ร้อยละ 66.67) และสามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิกได้ 11 แห่ง (ร้อยละ 45.83) ซึ่งต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทุกแห่ง

ตารางที่ 15 การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฐานข้อมูลรายการทรัพยากร	59	83.10	16	66.67	75	78.95
ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำ	18	25.35	-	-	18	18.95
ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก	35*	49.30	11*	45.83	46*	48.42

*ต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 16) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) สามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำได้ 10 แห่ง (ร้อยละ 35.71) และสามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิกได้ 16 แห่ง (ร้อยละ 57.14) ซึ่งต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทุกแห่ง ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดได้ 37 แห่ง (ร้อยละ 86.05) สามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นได้ 8 แห่ง (ร้อยละ 18.60) และสามารถเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิกได้ 19 แห่ง (ร้อยละ 44.19) ซึ่งต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ทุกแห่ง

ตารางที่ 16 การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของ ห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฐานข้อมูลรายการทรัพยากร	22	78.57	37	86.05	59	83.10
ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำ	10	35.71	8	18.60	18	25.35
ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุด เป็นสมาชิก	16*	57.14	19*	44.19	35*	49.30

*ต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้

ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์

ตอนที่ 3 เป็นการเสนอข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านการเชื่อมโยงเว็บไซต์ ได้แก่ การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด และการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

3.1. การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด (ตารางที่ 17) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเกือบทุกแห่ง (93 แห่ง ร้อยละ 97.89) มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดอีก 2 แห่ง (ร้อยละ 2.11) ไม่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนเกือบทุกแห่ง จำนวน 70 แห่ง (ร้อยละ 98.59) และ 23 แห่ง (ร้อยละ 95.83) ตามลำดับ มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด มีเพียงเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างละแห่งเท่านั้นที่ไม่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด

สำหรับเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด พบว่า ส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่งคือ 66 แห่ง (ร้อยละ 70.97) รองลงมาคือ ระดับที่สอง 23 แห่ง (ร้อยละ 24.73) และระดับที่สาม 4 แห่ง (ร้อยละ 4.30) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่งคือ 49 แห่ง (ร้อยละ 70.00) รองลงมาคือ ระดับที่สอง 20 แห่ง (ร้อยละ 28.57) และระดับที่สาม 1 แห่ง (ร้อยละ 1.43) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่งคือ 17 แห่ง (ร้อยละ 73.92) รองลงมาคือ ระดับที่สอง และระดับที่สาม จำนวน 3 แห่ง (ร้อยละ 13.04) เท่ากัน

ตารางที่ 17 การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง

การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด และระดับของการเชื่อมโยง	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยง	70	98.59	23	95.83	93	97.89
ระดับที่หนึ่ง	49	70.00	17	73.92	66	70.97
ระดับที่สอง	20	28.57	3	13.04	23	24.73
ระดับที่สาม	1	1.43	3	13.04	4	4.30
ไม่มีการเชื่อมโยง	1	1.41	1	4.17	2	2.11

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 18) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางทุกแห่ง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะเกือบทุกแห่ง มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด มีเว็บไซต์ห้องสมุดคณะเพียง 1 แห่งเท่านั้นที่ไม่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์คณะต้นสังกัด

สำหรับเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะที่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่งคือ 21 แห่ง (ร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ ระดับที่สอง 7 แห่ง (ร้อยละ 25.00) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์คณะต้นสังกัดในระดับที่หนึ่งคือ 28 แห่ง (ร้อยละ 66.67) รองลงมาคือ ระดับที่สอง 13 แห่ง (ร้อยละ 30.95) และระดับที่สาม 1 แห่ง (ร้อยละ 2.38)

ตารางที่ 18 การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด ไปยังเว็บไซต์ห้องสมุด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยง	28	100.00	42	97.67	70	98.59
ระดับที่หนึ่ง	21	75.00	28	66.67	49	70.00
ระดับที่สอง	7	25.00	13	30.95	20	28.57
ระดับที่สาม	-	-	1	2.38	1	1.43
ไม่มีการเชื่อมโยง	-	-	1	2.33	1	1.41

3.2. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด (ตารางที่ 19) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัดคือ 64 แห่ง (ร้อยละ 67.37) และไม่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด 31 แห่ง (ร้อยละ 32.63) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัดคือ 45 แห่ง (ร้อยละ 63.38) และ 19 แห่ง (ร้อยละ 79.17) ตามลำดับ และไม่มีการเชื่อมโยง 26 แห่ง (ร้อยละ 36.62) และ 5 แห่ง (ร้อยละ 20.83) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด

การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยง	45	63.38	19	79.17	64	67.37
ไม่มีการเชื่อมโยง	26	36.62	5	20.83	31	32.63

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 20) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัดคือ 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) และ 23 แห่ง (ร้อยละ 53.49) ตามลำดับ และไม่มีการเชื่อมโยง 6 แห่ง (ร้อยละ 21.43) และ 20 แห่ง (ร้อยละ 46.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง (N=28)		ห้องสมุดคณะ (N=43)		รวม (N=71)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยง	22	78.57	23	53.49	45	63.38
ไม่มีการเชื่อมโยง	6	21.43	20	46.51	26	36.62

3.3. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด (ตารางที่ 21) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 70 แห่ง (ร้อยละ 73.68) และมีการเชื่อมโยง 25 แห่ง (ร้อยละ 26.32) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 52 แห่ง (ร้อยละ 73.24) และ 18 แห่ง (ร้อยละ 75.00) ตามลำดับ และมีการเชื่อมโยง 19 แห่ง (ร้อยละ 26.76) และ 6 แห่ง (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สำหรับการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดแห่งอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไม่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 49 แห่ง (ร้อยละ 51.58) และมีการเชื่อมโยง 46 แห่ง (ร้อยละ 48.42) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 43 แห่ง (ร้อยละ 60.56) และไม่มีการเชื่อมโยง 28 แห่ง (ร้อยละ 39.44) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด 3 แห่ง (ร้อยละ 12.50) และไม่มีการเชื่อมโยง 21 แห่ง (ร้อยละ 87.50)

ตารางที่ 21 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด

การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงาน ภายในสถาบันต้นสังกัด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงาน						
ภายในสถาบันต้นสังกัด	19	26.76	6	25.00	25	26.32
ไม่มีการเชื่อมโยง	52	73.24	18	75.00	70	73.68
มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุด						
อื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด	43	60.56	3	12.50	46	48.42
ไม่มีการเชื่อมโยง	28	39.44	21	87.50	49	51.58

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 22) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 16 แห่ง (ร้อยละ 57.14) และมีการเชื่อมโยง 12 แห่ง (ร้อยละ 42.86) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 36 แห่ง (ร้อยละ 83.72) และมีการเชื่อมโยง 7 แห่ง (ร้อยละ 16.28)

สำหรับการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดแห่งอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 16 แห่ง (ร้อยละ 57.14) และมีการเชื่อมโยง 12 แห่ง (ร้อยละ 42.86) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะพบว่า ส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัดคือ 31 แห่ง (ร้อยละ 72.09) และไม่มีการเชื่อมโยง 12 แห่ง (ร้อยละ 27.91)

ตารางที่ 22 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงาน ภายในสถาบันต้นสังกัด	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงาน						
ภายในสถาบันต้นสังกัด	12	42.86	7	16.28	19	26.76
ไม่มีการเชื่อมโยง	16	57.14	36	83.72	52	73.24
มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุด						
อื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด	12	42.86	31	72.09	43	75.44
ไม่มีการเชื่อมโยง	16	57.14	12	27.91	28	24.56

3.4. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ (ตารางที่ 23) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ คือ 86 แห่ง (ร้อยละ 90.53) และไม่มีการเชื่อมโยง 9 แห่ง (ร้อยละ 9.47) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ คือ 67 แห่ง (ร้อยละ 94.37) และ 19 แห่ง (ร้อยละ 79.17) ตามลำดับ ไม่มีการเชื่อมโยง 4 แห่ง (ร้อยละ 5.63) และ 5 แห่ง (ร้อยละ 20.83) ตามลำดับ

สำหรับประเภทของเว็บไซต์ที่มีการเชื่อมโยง จำแนกเป็น 10 กลุ่ม ได้แก่ 1) เว็บไซต์ห้องสมุด 2) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ 3) ฐานข้อมูลออนไลน์ 4) เว็บไซต์แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา เช่น แพทยศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ เภสัชศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ การเกษตร การศึกษาศิลปะ เป็นต้น 5) พจนานุกรม/สารานุกรมออนไลน์ 6) แหล่งข่าว ได้แก่ หนังสือพิมพ์ สำนักข่าว สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุ 7) โปรแกรมค้นหา 8) หน่วยงาน/องค์กร 9) สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ 10) เว็บไซต์อื่นๆ เช่น เว็บไซต์คั่นหางาน เว็บไซต์ทางด้านบันเทิง เว็บไซต์ทางด้านกีฬา เป็นต้น

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านประเภทของเว็บไซต์ที่เชื่อมโยง พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดคือ 59 แห่ง (ร้อยละ 68.60) รองลงมาคือ แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา 49 แห่ง (ร้อยละ 56.98) และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 46 แห่ง (ร้อยละ 53.49) จำนวนน้อยที่สุดคือ สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ 18 แห่ง (ร้อยละ 20.93)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดคือ 44 แห่ง (ร้อยละ 65.67) รองลงมาคือ แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา 43 แห่ง (ร้อยละ 64.18) และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 39 แห่ง (ร้อยละ 58.21) จำนวนน้อยที่สุดคือ สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ 12 แห่ง (ร้อยละ 17.91) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดคือ 15 แห่ง (ร้อยละ 78.95) รองลงมาคือ โปรแกรมค้นหา 8 แห่ง (ร้อยละ 42.11) จำนวนน้อยที่สุดคือ ฐานข้อมูลออนไลน์ 3 แห่ง (ร้อยละ 15.79)

ตารางที่ 23 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และประเภทของเว็บไซต์ที่เชื่อมโยง	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยง	67	94.37	19	79.17	86	90.53
ห้องสมุด	44	65.67	15	78.95	59	68.60
วารสารอิเล็กทรอนิกส์	39	58.21	7	36.84	46	53.49
ฐานข้อมูลออนไลน์	30	44.78	3	15.79	33	38.37
แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา	43	64.18	6	31.58	49	56.98
พจนานุกรม/สารานุกรมออนไลน์	15	22.39	7	36.84	22	25.58
แหล่งข่าว	23	34.33	6	31.58	29	33.72
โปรแกรมค้นหา	26	38.81	8	42.11	34	39.53
หน่วยงาน/องค์กร	25	37.31	5	26.32	30	34.88
สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ	12	17.91	6	31.58	18	20.93
อื่นๆ (เช่น ค้นหางาน บันทึทง กิฟ้า)	18	26.87	7	36.84	25	29.07
ไม่มีการเชื่อมโยง	4	5.63	5	20.83	9	9.47

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการศึกษาเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในด้านการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ (ตารางที่ 24) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางทุกแห่ง และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะเกือบทุกแห่งมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ มีเว็บไซต์ห้องสมุดคณะเพียง 4 แห่ง (ร้อยละ 9.30) เท่านั้นที่ไม่มีการเชื่อมโยง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในด้านประเภทของเว็บไซต์ที่เชื่อมโยง พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่เชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดคือ 24 แห่ง (ร้อยละ 85.71) รองลงมาคือ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ 15 แห่ง (ร้อยละ 53.57) และฐานข้อมูลออนไลน์ 14 แห่ง (ร้อยละ 50.00) จำนวนน้อยที่สุดคือ สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ 6 แห่ง (ร้อยละ 21.43) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่เชื่อมโยงไปยังแหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชาคือ 30 แห่ง (ร้อยละ 76.92) รองลงมาคือ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ 24 แห่ง (ร้อยละ 61.54) และห้องสมุด 20 แห่ง (ร้อยละ 51.28) จำนวนน้อยที่สุดคือ เว็บไซต์อื่นๆ 5 แห่ง (ร้อยละ 12.82)

ตารางที่ 24 การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ

การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และประเภทของเว็บไซต์ที่เชื่อมโยง	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง		ห้องสมุดคณะ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มีการเชื่อมโยง	28	100.00	39	90.70	67	94.37
ห้องสมุด	24	85.71	20	51.28	44	65.67
วารสารอิเล็กทรอนิกส์	15	53.57	24	61.54	39	58.21
ฐานข้อมูลออนไลน์	14	50.00	16	41.03	30	44.78
แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา	13	46.43	30	76.92	43	64.18
พจนานุกรม/สารานุกรมออนไลน์	9	32.14	6	15.38	15	22.39
แหล่งข่าว	11	39.29	12	30.77	23	34.33
โปรแกรมค้นหา	12	42.86	14	35.90	26	38.81
หน่วยงาน/องค์กร	12	42.86	13	33.33	25	37.31
สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ	6	21.43	6	15.38	12	17.91
อื่นๆ (เช่น ค้นหางาน บันทึกลง กี่ฟ้า)	13	46.43	5	12.82	18	26.87
ไม่มีการเชื่อมโยง	-	-	4	9.30	4	5.63

ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์

ตอนที่ 4 เป็นการเสนอข้อมูลของเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้านองค์ประกอบของเว็บไซต์ ซึ่งครอบคลุมถึง ชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ อีเมลล์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด วันที่เริ่มจัดทำเว็บไซต์ ข้อความแสดงลิขสิทธิ์ ทางเลือกText/Graphic ทางเลือกภาษาไทย/อังกฤษ ข้อความแสดงการตั้งค่านำจอ/เว็บเบราว์เซอร์ที่เหมาะสม การแจ้งโปรแกรมอื่นที่ต้องใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์ โครงสร้าง/แผนผังเว็บไซต์ (Sitemap) คำถาม-คำตอบ/คำถามที่ถามบ่อย (FAQ) เคา์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม สมุดเซ็นเยี่ยม (Guest Book) บอร์ดแสดงความคิดเห็น แบบฟอร์มแสดงความคิดเห็น

จากการศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในด้านองค์ประกอบของเว็บไซต์ (ตารางที่ 25) พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์คือ 75 แห่ง (ร้อยละ 78.95) รองลงมาคือ เคา์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม 49 แห่ง (ร้อยละ 51.58) จำนวนน้อยที่สุดคือ ทางเลือกText/Graphic 2 แห่ง (ร้อยละ 2.11)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 58 แห่ง (ร้อยละ 81.69) และ 17 แห่ง (ร้อยละ 70.83) ตามลำดับ รองลงมาคือ เคา์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม จำนวน 36 แห่ง (ร้อยละ 50.70) และ 13 แห่ง (ร้อยละ 54.17) ตามลำดับ เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนน้อยที่สุดมีแบบฟอร์มแสดงความคิดเห็นคือ 1 แห่ง (ร้อยละ 1.41) ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนน้อยที่สุดมีการแจ้งโปรแกรมอื่นที่ต้องใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์ และสมุดเซ็นเยี่ยม จำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 4.17) เท่ากัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 องค์ประกอบของเว็บไซต์

องค์ประกอบของเว็บไซต์	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=71)		เอกชน (N=24)		รวม (N=95)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์	16	22.54	4	16.67	20	21.05
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับ						
ติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์	58	81.69	17	70.83	75	78.95
วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด	29	40.85	8	33.33	37	38.95
วันที่เริ่มจัดทำเว็บไซต์	18	25.35	5	20.83	23	24.21
ข้อความแสดงลิขสิทธิ์	18	25.35	6	25.00	24	25.26
ทางเลือก Text/Graphic	2	2.82	-	-	2	2.11
ทางเลือกภาษาไทย/อังกฤษ	20	28.17	2	8.33	22	23.16
ข้อความแสดงการตั้งค่าหน้าจอ/						
เว็บเบราว์เซอร์ที่เหมาะสม	14	19.72	2	8.33	16	16.84
การแจ้งโปรแกรมอื่นที่ต้องใช้ใน						
การเข้าชมเว็บไซต์	18	25.35	1	4.17	19	20.00
โครงสร้าง/แผนผังเว็บไซต์	3	4.23	-	-	3	3.16
คำถาม-คำตอบ/คำถามที่ถามบ่อย	8	11.27	6	25.00	14	14.74
เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม	36	50.70	13	54.17	49	51.58
สมุดเซ็นเยี่ยม	3	4.23	1	4.17	4	4.21
บอร์ดแสดงความคิดเห็น	8	11.27	2	8.33	10	10.53
แบบฟอร์มแสดงความคิดเห็น	1	1.41	5	20.83	6	6.32

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ตารางที่ 26) พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์คือ 24 แห่ง (ร้อยละ 85.71) รองลงมาคือ วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด และเคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม จำนวน 19 แห่ง (ร้อยละ 67.86) เท่ากัน จำนวนน้อยที่สุดมีทางเลือก Text/Graphic โครงสร้าง/แผนผังเว็บไซต์ สมุดเซ็นเยี่ยม และแบบฟอร์มแสดงความคิดเห็น จำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 3.57) เท่ากัน ส่วนเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์คือ 34 แห่ง (ร้อยละ 79.07) รองลงมาคือ เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม 17 แห่ง (ร้อยละ 39.53) จำนวนน้อยที่สุดมีทางเลือก Text/Graphic คือ 1 แห่ง (ร้อยละ 2.33)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 องค์ประกอบของเว็บไซต์ เปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์
ห้องสมุดคณะ

องค์ประกอบของเว็บไซต์	เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ					
	หอสมุดกลาง (N=28)		ห้องสมุดคณะ (N=43)		รวม (N=71)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์	4	14.29	12	27.91	16	22.54
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับ						
ติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์	24	85.71	34	79.07	58	81.69
วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด	19	67.86	10	23.26	29	40.85
วันที่เริ่มจัดทำเว็บไซต์	11	39.29	7	16.28	18	25.35
ข้อความแสดงลิขสิทธิ์	9	32.14	9	20.93	18	25.35
ทางเลือก Text/Graphic	1	3.57	1	2.33	2	2.82
ทางเลือกภาษาไทย/อังกฤษ	11	39.29	9	20.93	20	28.17
ข้อความแสดงการตั้งค่าหน้าจอ/						
เว็บเบราว์เซอร์ที่เหมาะสม	6	21.43	8	18.60	14	19.72
การแจ้งโปรแกรมอื่นที่ต้องใช้ใน						
การเข้าชมเว็บไซต์	13	46.43	5	11.63	18	25.35
โครงสร้าง/แผนผังเว็บไซต์	1	3.57	2	4.65	3	4.23
คำถาม-คำตอบ/คำถามที่ถามบ่อย	5	17.86	3	6.98	8	11.27
เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม	19	67.86	17	39.53	36	50.70
สมุดเซ็นเยี่ยม	1	3.57	2	4.65	3	4.23
บอร์ดแสดงความคิดเห็น	8	28.57	-	-	8	11.27
แบบฟอร์มแสดงความคิดเห็น	1	3.57	-	-	1	1.41

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ในส่วนนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ และปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 1 เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่ง แผนก/ฝ่ายงาน สังกัด อายุ ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์ และจำนวนผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์

1.1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการส่งแบบสอบถามไปยังผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 95 ชุด ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 67 ชุด (ร้อยละ 70.53) แบ่งเป็น แบบสอบถามของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 52 ชุด (ร้อยละ 77.61) และแบบสอบถามของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 15 ชุด (ร้อยละ 62.50) (ตารางที่ 27)

ตารางที่ 27 จำนวนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่ตอบแบบสอบถาม

จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ		เอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบสอบถามที่จัดส่ง	71	100.00	24	100.00	95	100.00
แบบสอบถามที่ได้รับคืน และนำมาวิเคราะห์ได้	52	77.61	15	62.50	67	70.53

1.2. ตำแหน่ง

จากการสอบถามตำแหน่งของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 28) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 17 คน มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์ รองลงมาคือ หัวหน้าห้องสมุด 14 คน และเจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ 8 คน เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุดคือ 15 คน มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์ รองลงมาคือ หัวหน้าห้องสมุด 13 คน และนักวิชาการคอมพิวเตอร์ 7 คน ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุดคือ 4 คน มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์หัวหน้าฝ่าย รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ 3 คน บรรณารักษ์ และโปรแกรมเมอร์ 2 คน เท่ากัน

ตารางที่ 28 ตำแหน่งของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตำแหน่ง	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา		
	รัฐ จำนวน	เอกชน จำนวน	รวม จำนวน
บรรณารักษ์	15	2	17
หัวหน้าห้องสมุด	13	1	14
เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์	5	3	8
นักวิชาการคอมพิวเตอร์	7	-	7
บรรณารักษ์หัวหน้าฝ่าย	3	4	7
นักเอกสารสนเทศ	3	-	3
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป/เจ้าหน้าที่สำนักงาน	2	1	3
นายช่างอิเล็กทรอนิกส์	2	-	2
โปรแกรมเมอร์	-	2	2
อาจารย์	1	1	2
นักเทคโนโลยีการศึกษา	1	-	1
เจ้าหน้าที่เทคนิค	-	1	1

1.3. แผนก/ฝ่ายงาน

จากการสอบถามแผนก/ฝ่ายงานของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 29) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 22 คน ทำงานในแผนก/ฝ่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมาคือ งานห้องสมุด 18 คน และงานบริการ 6 เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดทำงานในแผนก/ฝ่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศคือ 18 คน และ 4 คน ตามลำดับ ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนรองลงมาคือ 16 คน ทำงานในแผนก/ฝ่ายงานห้องสมุด ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนรองลงมาคือ 2 คน ทำงานในแผนก/ฝ่ายงานห้องสมุด และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องเท่ากัน

ตารางที่ 29 แผนก/ฝ่ายงานของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

แผนก/ฝ่ายงาน	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา		
	รัฐ จำนวน	เอกชน จำนวน	รวม จำนวน
เทคโนโลยีสารสนเทศ	18	4	22
งานห้องสมุด	16	2	18
บริการ	6	-	6
สิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง	3	2	5
โสตทัศนศึกษา	2	-	2
ผลิตและพัฒนาสื่อการศึกษา	1	-	1
สำนักงานคณบดี	1	-	1
สำนักเลขานุการคณะ	1	-	1
ทรัพยากรการเรียนรู้	-	1	1
เทคนิค	-	1	1
สารบรรณและงบประมาณ	-	1	1
พัฒนาฐานข้อมูล	-	1	1
ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์	-	1	1
ไม่ระบุ	4	2	6

1.4. สังกัด

จากการสอบถามสังกัดของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 30) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 47 คน สังกัดสำนักหอสมุด/ห้องสมุด จำนวนรองลงมาคือ 6 คน สังกัดคณะ เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดสังกัดสำนักหอสมุด/ห้องสมุดคือ 34 คน และ 13 คน ตามลำดับ ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนรองลงมาคือ 6 คน สังกัดคณะ ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนรองลงมาคือ 1 คน สังกัดศูนย์คอมพิวเตอร์

ตารางที่ 30 สังกัดของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

สังกัด	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา		
	รัฐ จำนวน	เอกชน จำนวน	รวม จำนวน
สำนักหอสมุด/ห้องสมุด	34	13	47
คณะ	6	-	6
ฝ่ายวิชาการ	1	-	1
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์	1	-	1
สำนักงานเลขานุการคณะ	1	-	1
ฝ่ายพัฒนาระบบและปฏิบัติการสารสนเทศ	1	-	1
ศูนย์คอมพิวเตอร์	1	1	2
ไม่ระบุ	7	1	8

1.5. อายุ

จากการสอบถามอายุของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 31) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดมีอายุ 26-30 ปี คือ 21 คน (ร้อยละ 31.34) รองลงมาคือ อายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน (ร้อยละ 28.36) จำนวนน้อยที่สุดคือ อายุ 31-35 ปี และอายุ 36-40 ปี จำนวน 8 คน (ร้อยละ 11.94) เท่ากัน เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุดมีอายุ 41 ปีขึ้นไป คือ 18 คน (ร้อยละ 34.61) รองลงมาคือ อายุ 26-30 ปี จำนวน 12 คน (ร้อยละ 23.08) และจำนวนน้อยที่สุดมีอายุ 31-35 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 11.54) ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่มีอายุ 26-30 ปี คือ 9 คน (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ อายุ 21-25 ปี และอายุ 31-35 ปี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 13.33) เท่ากัน จำนวนน้อยที่สุดมีอายุ 36-40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน (ร้อยละ 6.67) เท่ากัน

ตารางที่ 31 อายุของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ช่วงอายุ	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=52)		เอกชน (N=15)		รวม (N=67)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
21-25 ปี	9	17.31	2	13.33	11	16.42
26-30 ปี	12	23.08	9	60.00	21	31.34
31-35 ปี	6	11.54	2	13.33	8	11.94
36-40 ปี	7	13.46	1	6.67	8	11.94
41 ปีขึ้นไป	18	34.61	1	6.67	19	28.36

1.6. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา

จากการสอบถามระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษาของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 32) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดจบการศึกษาระดับปริญญาตรีคือ 39 คน รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท 26 คน และระดับปริญญาเอก 2 คน เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดจบการศึกษาระดับปริญญาตรีคือ 28 คน และ 11 คน ตามลำดับ รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท 23 คน และ 3 คน ตามลำดับ และระดับปริญญาเอก แห่งละ 1 คน

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวนมากที่สุดคือ 16 คน จบการศึกษาด้านวารสารศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ รองลงมาคือ วิทยาการคอมพิวเตอร์ 13 คน และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ 3 คน เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดคือ 11 คน และ 5 คน ตามลำดับ จบการศึกษาด้านวารสารศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ รองลงมาคือ วิทยาการคอมพิวเตอร์ 10 คน และ 3 คน ตามลำดับ

สำหรับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวนมากที่สุดจบการศึกษาด้านวารสารศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์คือ 21 คน รองลงมาคือ เทคโนโลยีสารสนเทศ 2 คน เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่จบการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวนมากที่สุดจบการศึกษาด้านวารสารศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์คือ 21 คน (ร้อยละ 91.30) ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุดจบการศึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคือ 2 คน และการตลาด 1 คน

ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกมีทั้งหมด 2 คน แบ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างละ 1 แห่ง ซึ่งไม่ได้ระบุสาขาวิชาที่ศึกษาไว้

ตารางที่ 32 ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษาของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบัน
อุดมศึกษา

ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา		
	รัฐ จำนวน	เอกชน จำนวน	รวม จำนวน
ปริญญาตรี	28	11	39
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	11	5	16
วิทยาการคอมพิวเตอร์	10	3	13
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	2	1	3
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	1	1	2
การจัดการ (บัญชี)	1	-	1
เทคโนโลยีการศึกษา	1	-	1
เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์	1	-	1
วิศวกรรมไฟฟ้า	1	-	1
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออุตสาหกรรม	-	1	1
ปริญญาโท	23	3	26
บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์	21	-	21
เทคโนโลยีสารสนเทศ	-	2	2
วิทยาศาสตร์ (พฤกษศาสตร์)	1	-	1
วิศวกรรมการเกษตร	1	-	1
การตลาด	-	1	1
ปริญญาเอก	1	1	2
ไม่ระบุสาขาวิชา	1	1	2

1.7. วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์

จากการสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาถึงวิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์ ซึ่งสามารถตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ (ตารางที่ 33) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ศึกษากิจการจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเองคือ 55 คน (ร้อยละ 82.09) รองลงมาคือ ฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ 27 คน (ร้อยละ 40.30) และเป็นหลักสูตรของรายวิชาที่เคยศึกษา 9 คน (ร้อยละ 13.45) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่ใช้วิธีศึกษาด้วยตนเองคือ 42 คน (ร้อยละ 80.77) และ 13 คน (ร้อยละ 86.67) ตามลำดับ รองลงมาคือ ฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ 23 คน (ร้อยละ 44.23) และ 4 คน (ร้อยละ 26.67) ตามลำดับ และเป็นหลักสูตรที่เคยศึกษา 6 คน (ร้อยละ 11.54) และ 3 คน (ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 33 วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์ของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=52)		เอกชน (N=15)		รวม (N=67)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาด้วยตนเอง	42	80.77	13	86.67	55	82.09
ฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ	23	44.23	4	26.67	27	40.30
หลักสูตรของรายวิชาที่เคยศึกษา	6	11.54	3	20.00	9	13.43
สอบถามผู้รู้	2	3.85	1	6.67	3	4.48
เข้าฟังการบรรยาย	1	1.92	-	-	1	1.49

(ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

1.8. จำนวนผู้เข้าร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

จากการสอบถามถึงจำนวนผู้เข้าร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 34) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ 1-3 คน คือ 50 แห่ง (ร้อยละ 74.63) รองลงมาคือ ไม่มีผู้ร่วมรับผิดชอบ 11 แห่ง (ร้อยละ 16.42) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่มีผู้ร่วมรับผิดชอบเว็บไซต์ 1-3 คน คือ 39 แห่ง (ร้อยละ 75.00) และ 11 แห่ง (ร้อยละ 73.33) ตามลำดับ รองลงมาคือ ไม่มีผู้ร่วมรับผิดชอบ 9 แห่ง (ร้อยละ 17.31) และ 2 แห่ง (ร้อยละ 13.33) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 จำนวนผู้เข้าร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

จำนวนผู้ร่วมรับผิดชอบเว็บไซต์ ห้องสมุด	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=52)		เอกชน (N=15)		รวม (N=67)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	9	17.31	2	13.33	11	16.42
1-3 คน	39	75.00	11	73.33	50	74.63
4-6 คน	3	5.77	1	6.67	4	5.97
7-10 คน	1	1.92	1	6.67	2	2.98

ตอนที่ 2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

ตอนที่ 2 เป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ ได้แก่ ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ ระยะเวลาในการนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ และการปรับปรุงเว็บไซต์ตามระยะเวลาที่กำหนด

2.1. ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

จากการสอบถามระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ (ตารางที่ 35) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์เมื่อมีข้อมูลใหม่คือ 41 คน (ร้อยละ 61.19) รองลงมาคือ ปรับปรุงข้อมูลเป็นรายเดือน 15 คน (ร้อยละ 22.39) รายสัปดาห์ 7 คน (ร้อยละ 10.45) และจำนวนน้อยที่สุดปรับปรุงข้อมูลเป็นรายวัน 4 คน (ร้อยละ 5.97) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่ปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์เมื่อมีข้อมูลใหม่คือ 33 คน (ร้อยละ 63.46) และ 8 คน (ร้อยละ 53.33) ตามลำดับ รองลงมาคือ ปรับปรุงข้อมูลเป็นรายเดือน 10 คน (ร้อยละ 19.23) และ 8 คน (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ

ตารางที่ 35 ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=52)		เอกชน (N=15)		รวม (N=67)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายวัน	3	5.77	1	6.67	4	5.97
รายสัปดาห์	6	11.54	1	6.67	7	10.45
รายเดือน	10	19.23	5	33.33	15	22.39
เมื่อมีข้อมูลใหม่	33	63.46	8	53.33	41	61.19

2.2. ระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์

จากการสอบถามถึงระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้ (ตารางที่ 36) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 32 คน (ร้อยละ 47.77) สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้ภายในระยะเวลา 1 วัน รองลงมาคือ ระยะเวลา 3-5 วัน และมากกว่า 5 วัน จำนวน 13 คน (ร้อยละ 19.40) เท่ากัน

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุดคือ 24 คน (ร้อยละ 46.16) สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้ภายในระยะเวลา 1 วัน รองลงมาคือ ระยะเวลามากกว่า 5 วัน จำนวน 11 คน (ร้อยละ 21.15) และระยะเวลา 3-5 วัน จำนวน 10 คน (ร้อยละ 19.23) ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุดคือ 8 คน (ร้อยละ 53.34) สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้ภายในระยะเวลา 1 วัน รองลงมาคือ ระยะเวลา 3-5 วัน จำนวน 3 คน (ร้อยละ 20.00)

ตารางที่ 36 ระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้

ระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=52)		เอกชน (N=15)		รวม (N=67)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 วัน	24	46.16	8	53.34	32	47.77
2 วัน	7	13.46	2	13.33	9	13.43
3-5 วัน	10	19.23	3	20.00	13	19.40
มากกว่า 5 วัน	11	21.15	2	13.33	13	19.40

2.3. ความสามารถในการปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

จากการสอบถามถึงความสามารถในการปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด (ตารางที่ 37) พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่สามารถปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดคือ 48 คน (ร้อยละ 71.64) และไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด 19 คน (ร้อยละ 28.36) เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนสามารถปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดคือ 37 คน (ร้อยละ 71.15) และ 11 คน (ร้อยละ 73.33) ตามลำดับ และไม่ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด 15 คน (ร้อยละ 28.85) และ 4 คน (ร้อยละ 26.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 37 ความสามารถในการปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

การปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตาม ระยะเวลาที่กำหนด	ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา					
	รัฐ (N=52)		เอกชน (N=15)		รวม (N=67)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตรง	37	71.15	11	73.33	48	71.64
ไม่ตรง	15	28.85	4	26.67	19	28.36

สาเหตุที่ทำให้ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถปรับปรุงข้อมูลเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด เรียงตามลำดับความถี่ของคำตอบ ดังนี้

- ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ต้องทำงานอย่างอื่นด้วย จึงทำให้ไม่มีเวลาปรับปรุง (12 คน)
- ไม่สามารถนำข้อมูลขึ้นบนเว็บไซต์ได้ด้วยตนเอง ต้องรอให้ผู้ดูแลระบบหรือหน่วยงานอื่นจัดทำให้ (6 คน)
- ได้รับข้อมูลจากฝ่ายต่างๆ ล่าช้า (3 คน)
- ข้อมูลมีปริมาณมากจนทำให้ปรับปรุงไม่ทันตามกำหนด (2 คน)
- ไม่มีความชำนาญในการจัดทำเว็บไซต์ ต้องรอสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ (2 คน)
- ระบบเซิร์ฟเวอร์เกิดปัญหาขัดข้อง (2 คน)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

ตอนที่ 3 เป็นการนำเสนอปัญหาที่พบในการจัดทำเว็บไซต์ของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

จากการสอบถามถึงปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด มีผู้ตอบจำนวน 61 คน พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดประสบปัญหาเรื่องไม่มีเวลาจัดทำเว็บไซต์อย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องทำงานประจำอย่างอื่นด้วย จำนวน 14 คน รองลงมาคือ เนื้อหาในเรื่องการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต่างๆ มีมากและเปลี่ยนแปลงบ่อย จึงต้องใช้เวลาในการรวบรวมและปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา จำนวน 12 คน และไม่มีทักษะในการใช้โปรแกรมที่ใช้ทำเว็บไซต์ และไม่มีโอกาสได้ฝึกอบรมเพิ่มเติม จำนวน 11 คน

สำหรับรายละเอียดของปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด เรียงตามลำดับความถี่ของคำตอบได้ดังนี้

- ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ที่ไม่มีเวลาจัดทำเว็บไซต์อย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องทำงานประจำอย่างอื่นด้วย (14 คน)
- เนื้อหาในเรื่องการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต่างๆ มีมากและเปลี่ยนแปลงบ่อย จึงต้องใช้เวลารวบรวม จัดหมวดหมู่ และปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ทำให้การปรับปรุงข้อมูลล่าช้า (12 คน)
- ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ไม่มีทักษะในการใช้โปรแกรมที่ใช้ทำเว็บไซต์ และไม่มีโอกาสได้ฝึกอบรมเพิ่มเติม (11 คน)
- ห้องสมุดขาดผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำเว็บไซต์ เนื่องจากไม่มีบุคลากรที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเว็บไซต์โดยตรง (9 คน)
- ระบบเซิร์ฟเวอร์ที่ใช้เกิดปัญหาขัดข้องบ่อย ทำให้ไม่สามารถเข้าเว็บไซต์ได้ (8 คน)
- ห้องสมุดขาดอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดทำเว็บไซต์ เช่น คอมพิวเตอร์ประสิทธิภาพสูง ซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย กล้องดิจิตอล สแกนเนอร์ (7 คน)
- ต้องใช้เวลานานในการจัดรูปแบบของเว็บไซต์ให้ใช้งานง่าย และสามารถแสดงผลได้กับทุกเว็บเบราว์เซอร์ (7 คน)
- เนื้อหาที่จะนำลงในเว็บไซต์มีไม่มากนัก บางหัวข้อไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง และซ้ำซ้อนกัน (6 คน)
- ขาดทักษะในการจัดทำเว็บไซต์ให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น (6 คน)

- ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงเว็บไซต์ได้ด้วยตนเอง ต้องรอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบระบบคอมพิวเตอร์เป็นผู้จัดทำให้ ส่งผลให้การทำงานล่าช้าและไม่คล่องตัว (5 คน)
- ต้องหมั่นติดตามข่าวสารและค้นคว้าข้อมูลใหม่ๆ ตลอดเวลาเพื่อนำมาเสนอแก่ผู้ใช้ (4 คน)
- ขาดการประสานงานเรื่องการจัดส่งข้อมูล ทำให้การปรับปรุงข้อมูลล่าช้า (4 คน)
- บุคลากรที่จัดทำเว็บไซต์มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ทำให้ขาดความต่อเนื่อง (3 คน)
- เว็บไซต์ไม่โดดเด่น ทำให้ผู้ใช้ไม่ทราบ และไม่มีปฏิริยาตอบสนอง (3 คน)
- ปัญหาเรื่องไวรัสคอมพิวเตอร์ (3 คน)
- นโยบายไม่ชัดเจนว่าจะให้หน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ทั้งหมด (1 คน)
- งบประมาณสำหรับการจัดทำเว็บไซต์มีจำกัด (1 คน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้านวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล สรุปการทดสอบสมมติฐาน ข้อเสนอแนะ แนวทางการวิจัยในอนาคต และข้อจำกัดในการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษา

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ในด้าน ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ การเชื่อมโยงเว็บไซต์ และองค์ประกอบของเว็บไซต์
2. สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูล และปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

สมมติฐานในการวิจัย

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานภายนอก และสามารถสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางออนไลน์ได้
2. ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 95 แห่ง และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 95 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และแบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ภาคผนวก ก) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยการสำรวจเว็บไซต์ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จำนวนทั้งหมด 95 เว็บไซต์ แบ่งเป็น เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 71 แห่ง และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 24 แห่ง แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด (ตารางที่ 3 - 12)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ (ตารางที่ 13 - 16)

ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์ (ตารางที่ 17 - 24)

ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์ (ตารางที่ 25-26)

แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ภาคผนวก ข) ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (ตารางที่ 27-34)

ตอนที่ 2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ (ตารางที่ 35-37)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

จากแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 95 ชุด ได้รับคืนมา 67 ชุด (ร้อยละ 70.53) แบ่งเป็น แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 52 ชุด และแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 15 ชุด ทั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ทั้งหมด

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูลและแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การสรุปผลการวิจัยจะนำเสนอตามลำดับการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ผลการวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา และผลการวิเคราะห์ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด

1.1. ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด

ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 64 แห่ง (ร้อยละ 67.37) คือ ที่อยู่/ที่ตั้งของห้องสมุด รองลงมาคือ ประวัติความเป็นมา 63 แห่ง (ร้อยละ 66.32)

ผลการวิจัยในส่วนนี้ พบว่า สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Clyde (1996) และรูปปีสินธุพงษ์ (2543) ที่พบว่าเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีข้อมูลของที่อยู่/ที่ตั้ง และประวัติความเป็นมาของห้องสมุด

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ 55 แห่ง (ร้อยละ 77.46) คือ ที่อยู่/ที่ตั้งของห้องสมุด ส่วนข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุด 16 แห่ง (ร้อยละ 66.67) คือ ภาพห้องสมุด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่ 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) คือ ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด และจำนวนรองลงมา 20 แห่ง (ร้อยละ 71.43) คือ ที่อยู่/ที่ตั้งของห้องสมุด ส่วนข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวนมากที่สุด 35 แห่ง (ร้อยละ 81.40) คือ ที่อยู่/ที่ตั้งของห้องสมุด

การที่ผลการวิจัยปรากฏแตกต่างกันอาจเนื่องจาก ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสถานที่ที่หายาก ดังนั้นการระบุที่ตั้งของห้องสมุดนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้เป็นอย่างดี

1.2. ข้อมูลการบริการของห้องสมุด

ข้อมูลการบริการของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 85 แห่ง (ร้อยละ 89.47) คือ วัน-เวลาทำการ และจำนวนรองลงมา 76 แห่ง (ร้อยละ 80.00) คือ รายละเอียดของการบริการ และจำนวนน้อยที่สุด 10 แห่ง (ร้อยละ 10.53) คือ แบบฟอร์มการให้บริการ

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ข้อมูลการบริการของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ 65 แห่ง (ร้อยละ 91.55) คือ วัน-เวลาทำการ ส่วนข้อมูลการบริการของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ 20 แห่ง (ร้อยละ 83.33) มีเท่ากันคือ วัน-เวลาทำการ และกฎระเบียบการใช้ห้องสมุด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ข้อมูลการบริการของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่ 26 แห่ง (ร้อยละ 92.86) และ 39 แห่ง (ร้อยละ 90.70) ตามลำดับ คือ วัน-เวลาทำการ

1.3. ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด

ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 55 แห่ง (ร้อยละ 57.89) คือ รายชื่อบุคลากร

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ 43 แห่ง (ร้อยละ 60.56) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนครึ่งหนึ่ง 12 แห่ง (ร้อยละ 50.00) คือ รายชื่อบุคลากร

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่ 23 แห่ง (ร้อยละ 82.14) เท่ากันคือ โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ

ส่วนข้อมูลบุคลากรของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวนมากที่สุด 21 แห่ง (ร้อยละ 48.84) คือ รายชื่อบุคลากร

การที่ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่คือรายชื่อบุคลากร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Shemberg (2000) ที่พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีรายชื่อบุคลากรของห้องสมุด

1.4. การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด

การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 49 แห่ง (ร้อยละ 51.58) คือ ข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุด 36 แห่ง (ร้อยละ 50.70) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุด 13 แห่ง (ร้อยละ 54.17) คือ ข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่ 21 แห่ง (ร้อยละ 75.00) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวนมากที่สุด 15 แห่ง (ร้อยละ 34.88) คือ ข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด

1.5. ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด

ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 39 แห่ง (ร้อยละ 41.05) คือ จำนวนทรัพยากร

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุด 34 แห่ง (ร้อยละ 47.89) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุด 5 แห่ง (ร้อยละ 20.83) คือ จำนวนทรัพยากร

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง (ร้อยละ 39.29) และ 23 แห่ง (ร้อยละ 53.49) ตามลำดับ คือ จำนวนทรัพยากร

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้

2.1. ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่คือ รายชื่อหนังสือใหม่ 62 แห่ง (ร้อยละ 65.26) รองลงมาคือ รายชื่อฐานข้อมูลที่มีในห้องสมุด 58 แห่ง (ร้อยละ 61.05) และรายชื่อวารสารในห้องสมุด 55 แห่ง (ร้อยละ 57.89)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ 48 แห่ง (ร้อยละ 67.61) คือ รายชื่อฐานข้อมูลที่มีในห้องสมุด ส่วนข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ 17 แห่ง (ร้อยละ 70.83) คือ รายชื่อหนังสือใหม่

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดที่พบในเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) และ 26 แห่ง (ร้อยละ 60.47) ตามลำดับ คือ รายชื่อฐานข้อมูลที่มีในห้องสมุด

2.2. การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

2.2.1. ฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 75 แห่ง (ร้อยละ 78.95) สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางเว็บไซต์ได้

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 59 แห่ง (ร้อยละ 83.10) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 16 แห่ง (ร้อยละ 66.67) สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางเว็บไซต์ได้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลาง 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ 37 แห่ง (ร้อยละ 86.05) สามารถใช้สืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางเว็บไซต์ได้

จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า **เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่สามารถใช้สืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางออนไลน์ได้**

2.2.2. ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำ

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 95 แห่ง สามารถเข้าใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำได้เพียง 18 แห่ง (ร้อยละ 18.95) โดยเป็นเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทั้งหมด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลาง 10 แห่ง (ร้อยละ 35.71) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ 8 แห่ง (ร้อยละ 18.60) มีการเชื่อมโยงไปยังบริการฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำ และสามารถสืบค้นผ่านทางเว็บไซต์ได้

2.2.3. ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา 46 แห่ง (ร้อยละ 48.42) มีการเชื่อมโยงไปยังบริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก แต่ไม่สามารถเข้าใช้ภายนอกระบบเครือข่ายได้ เนื่องจากต้องมีการรหัสผ่านในการเข้าใช้ทุกแห่ง

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุด 35 แห่ง (ร้อยละ 49.30) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุด 11 แห่ง (ร้อยละ 45.83) มีการเชื่อมโยงไปยังบริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก แต่ไม่สามารถเข้าใช้ภายนอกระบบเครือข่ายได้ เนื่องจากต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้ทุกแห่ง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลาง 16 แห่ง (ร้อยละ 57.14) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ 19 แห่ง (ร้อยละ 44.19) มีการเชื่อมโยงไปยังบริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก แต่ไม่สามารถเข้าใช้ภายนอกระบบเครือข่ายได้ เนื่องจากต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้ทุกแห่ง

การที่ผลการวิจัยพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่มีการเชื่อมโยงไปยังบริการฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก ผู้ใช้ต้องมีรหัสผ่านหรือเป็นสมาชิกของระบบเครือข่ายเท่านั้นจึงจะเข้าใช้บริการได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bao (2000) ที่พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีการจัดบริการฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ผ่านทางเว็บไซต์ห้องสมุด แต่ไม่สามารถเข้าใช้บริการจากภายนอกวิทยาเขตได้ เนื่องจากต้องมีรหัสผ่านในการเข้าใช้บริการทุกแห่ง

ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์

3.1. การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 93 แห่ง (ร้อยละ 97.89) มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ 70 แห่ง (ร้อยละ 98.59) และ 23 แห่ง (ร้อยละ 95.83) ตามลำดับ มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางทั้ง 28 แห่ง (ร้อยละ 100.00) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ 42 แห่ง (ร้อยละ 97.67) มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 66 แห่ง (ร้อยละ 70.97) มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่ง

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่ 49 แห่ง (ร้อยละ 70.00) และ 17 แห่ง (ร้อยละ 73.92) ตามลำดับ มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่ง

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่ 21 แห่ง (ร้อยละ 75.00) และ 28 แห่ง (ร้อยละ 66.67) ตามลำดับ มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่ง

การที่ผลการวิจัยพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดในระดับที่หนึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Bao (2000) Shemberg (2000) และ Astroff (2001) ที่พบว่า การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอยู่ที่หน้าแรกของเว็บไซต์สถาบันต้นสังกัดหรือระดับที่หนึ่งมากที่สุด

3.2. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 64 แห่ง (ร้อยละ 67.37) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่จำนวน 45 แห่ง (ร้อยละ 63.38) และ 19 แห่ง (ร้อยละ 79.17) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด เช่นเดียวกับเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งพบว่าส่วนใหญ่จำนวน 22 แห่ง (ร้อยละ 78.57) และ 23 แห่ง (ร้อยละ 53.49) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด

3.3. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัดเพียง 25 แห่ง (ร้อยละ 26.32)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวน 19 แห่ง (ร้อยละ 26.76) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 6 แห่ง (ร้อยละ 25.00) เท่านั้น ที่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลางจำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 42.86) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะจำนวน 7 แห่ง (ร้อยละ 16.28) เท่านั้น ที่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด

สำหรับการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด 46 แห่ง (ร้อยละ 48.42)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 43 แห่ง (ร้อยละ 60.56) และเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 แห่ง (ร้อยละ 12.50) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์หอสมุดกลาง จำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 42.86) และเว็บไซต์ห้องสมุดคณะ จำนวน 31 แห่ง (ร้อยละ 72.09) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด

3.4. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 86 แห่ง (ร้อยละ 90.53) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

จากผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานภายนอก

ประเภทของเว็บไซต์ที่เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงคือ เว็บไซต์ห้องสมุด 59 แห่ง (ร้อยละ 68.60) รองลงมาคือ แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา 49 แห่ง (ร้อยละ 56.98) และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 46 แห่ง (ร้อยละ 53.49)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่ 67 แห่ง (ร้อยละ 94.37) และ 19 แห่ง (ร้อยละ 79.17) ตามลำดับ มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ โดยประเภทของเว็บไซต์ที่เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีการเชื่อมโยงมากที่สุดคือ เว็บไซต์ห้องสมุด 44 แห่ง (ร้อยละ 65.67) รองลงมาคือ แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา 43 แห่ง (ร้อยละ 64.18) และวารสารอิเล็กทรอนิกส์ 39 แห่ง (ร้อยละ 58.21) ส่วนประเภทของเว็บไซต์ที่เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีการเชื่อมโยงมากที่สุดคือ เว็บไซต์ห้องสมุด 15 แห่ง (ร้อยละ 78.95) รองลงมาคือ โปรแกรมค้นหา 8 แห่ง (ร้อยละ 42.11) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ พจนานุกรม/สารานุกรม และเว็บไซต์อื่นๆ จำนวน 7 แห่ง (ร้อยละ 36.84) เท่ากัน

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์ห้องสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดกลางทั้งหมด จำนวน 28 แห่ง (ร้อยละ 100.00) และ เว็บไซต์ห้องสมุดคณะส่วนใหญ่ 39 แห่ง (ร้อยละ 90.70) มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ โดยประเภทของเว็บไซต์ที่มีการเชื่อมโยงมากที่สุดคือ เว็บไซต์ห้องสมุด 24 แห่ง (ร้อยละ 85.71) รองลงมาคือ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ 15 แห่ง (ร้อยละ 53.57) และฐานข้อมูลออนไลน์ 14 แห่ง (ร้อยละ 50.00) ส่วนประเภทของเว็บไซต์ที่เว็บไซต์ห้องสมุดคณะมีการเชื่อมโยงมากที่สุดคือ แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา 30 แห่ง (ร้อยละ 76.92) รองลงมาคือ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ 24 แห่ง (ร้อยละ 61.54) และเว็บไซต์ห้องสมุด 20 แห่ง (ร้อยละ 51.28)

ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์

องค์ประกอบของเว็บไซต์ที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 75 แห่ง (ร้อยละ 78.95) รองลงมาคือ แคนเตอร์นับจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 49 แห่ง (ร้อยละ 51.58) และวันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด จำนวน 37 แห่ง (ร้อยละ 38.95)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของเว็บไซต์ที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 58 แห่ง (ร้อยละ 81.69) รองลงมาคือ เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 36 แห่ง (ร้อยละ 50.70) และวันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด จำนวน 29 แห่ง (ร้อยละ 40.85) ส่วนองค์ประกอบของเว็บไซต์ที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 17 แห่ง (ร้อยละ 70.83) รองลงมาคือ เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 13 แห่ง (ร้อยละ 54.17) และวันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด จำนวน 8 แห่ง (ร้อยละ 33.33)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเว็บไซต์หอสมุดกลางและเว็บไซต์ห้องสมุดคณะของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พบว่า องค์ประกอบของเว็บไซต์ที่พบในเว็บไซต์หอสมุดกลางส่วนใหญ่คือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 24 แห่ง (ร้อยละ 85.71) รองลงมาคือ วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 19 แห่ง (ร้อยละ 67.86) เท่ากัน และการแจ้งโปรแกรมอื่นที่ต้องใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 13 แห่ง (ร้อยละ 46.43) ส่วนองค์ประกอบของเว็บไซต์ที่พบในเว็บไซต์ห้องสมุดคณะมากที่สุดคือ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 34 แห่ง (ร้อยละ 79.07) รองลงมาคือ เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน 17 แห่ง (ร้อยละ 39.53) และชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ จำนวน 12 แห่ง (ร้อยละ 27.91)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

1.1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมีจำนวน 67 คน แบ่งเป็น ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ 52 คน (ร้อยละ 77.61) และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 15 คน (ร้อยละ 22.39)

1.2. ตำแหน่ง

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 17 คน มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์

การที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดเป็นบรรณารักษ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Evans (1999) ที่พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุด 15 คน มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์ ส่วนผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวนมากที่สุด 4 คน มีตำแหน่งเป็นบรรณารักษ์หัวหน้าฝ่าย

1.3. แผนก/ฝ่ายงาน

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 22 คน ทำงานในแผนก/ฝ่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดคือ 18 คน และ 4 คน ตามลำดับ ทำงานในแผนก/ฝ่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4. สังกัด

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 47 คน สังกัดสำนักหอสมุด/ห้องสมุด เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดคือ 34 คน และ 13 คน ตามลำดับ สังกัดสำนักหอสมุด/ห้องสมุด

1.5. อายุ

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 21 คน (ร้อยละ 31.34) มีอายุ 26-30 ปี

การที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีอายุ 26-30 ปี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Evans (1999) ที่พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เพิ่งเข้ามาทำงานได้ไม่นาน

เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐจำนวนมากที่สุด 18 คน (ร้อยละ 34.61) มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่จำนวน 9 คน (ร้อยละ 60.00) มีอายุ 26-30 ปี

1.6. ระดับการศึกษาและสาขาวิชาที่ศึกษา

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 39 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดคือ 28 คน และ 11 คน ตามลำดับ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 37 คน จบการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนจำนวนมากที่สุดคือ 32 คน และ 5 คน ตามลำดับ จบการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก

การที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุดจบการศึกษาระดับปริญญาตรีและวารสารศาสตร์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Evans (1999) และ Taylor (2000) ที่พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและวารสารศาสตร์

1.6. วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 55 คน (ร้อยละ 82.09) เรียนรู้การจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่ จำนวน 42 คน (ร้อยละ 80.77) และ 13 คน (ร้อยละ 86.67) ตามลำดับ เรียนรู้การจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง

การที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเรียนรู้การจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Evans (1999) และ Taylor (2000) ที่พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่ศึกษาการจัดทำเว็บไซต์ด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันมีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในงานของห้องสมุดมากขึ้น ทำให้บรรณารักษ์ต้องฝึกฝนทักษะการใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มเติม อีกทั้งมีหนังสือตำราเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์และการจัดทำเว็บไซต์ออกมาจำนวนมาก จึงทำให้สะดวกในการศึกษาด้วยตนเองมากกว่าการเข้าฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ

1.7. จำนวนผู้เข้าร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 50 คน (ร้อยละ 74.63) มีผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดจำนวน 1-3 คน เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่ จำนวน 39 คน (ร้อยละ 75.00) และ 11 คน (ร้อยละ 73.33) มีผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 1-3 คน

การที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีผู้ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดจำนวน 1-3 คน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Evans (2000) ที่พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีการทำงานเป็นทีม และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Taylor (2000) ที่พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีการทำงานเป็นทีมหรือคณะกรรมการ ซึ่งมี

สมาชิกจำนวน 2 คนมากที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีผู้รับผิดชอบการจัดทำเว็บไซต์เพียงคนเดียว จำนวน 11 แห่ง (ร้อยละ 16.42)

ตอนที่ 2 ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

2.1. ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ 41 คน (ร้อยละ 61.19) ปรับปรุงเว็บไซต์เมื่อมีข้อมูลใหม่ เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน จำนวน 33 คน (ร้อยละ 63.46) และ 8 คน (ร้อยละ 53.33) ตามลำดับ ปรับปรุงเว็บไซต์เมื่อมีข้อมูลใหม่

2.2. ระยะเวลาที่สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 47.77) สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้ภายใน 1 วัน เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน จำนวน 24 คน (ร้อยละ 46.16) และ 8 คน (ร้อยละ 53.34) ตามลำดับ สามารถนำข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นบนเว็บไซต์ได้ภายใน 1 วัน

2.3. ความสามารถในการปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจำนวนส่วนใหญ่คือ 48 คน (ร้อยละ 71.64) สามารถปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อพิจารณาตามประเภทของสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนส่วนใหญ่คือ 37 คน (ร้อยละ 71.15) และ 11 คน (ร้อยละ 73.33) ตามลำดับ สามารถปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

ผลการวิจัยดังกล่าวพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ปรับปรุงเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุดที่มีผู้ตอบจำนวนมากที่สุดคือ ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไม่มีเวลาจัดทำเว็บไซต์อย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องทำงานประจำอย่างอื่นด้วย (14 คน) จำนวนรองลงมาคือ เนื้อหาในเรื่องการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต่างๆ มีมากและเปลี่ยนแปลงบ่อย จึงต้องใช้เวลารวบรวม จัดหมวดหมู่ และปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา (12 คน) ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดไม่มีทักษะในการใช้โปรแกรมที่ใช้ทำเว็บไซต์ และไม่มีโอกาสได้ฝึกอบรมเพิ่มเติม (11 คน)

การที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาประสบปัญหาเรื่องไม่มีเวลาจัดทำเว็บไซต์อย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องรับผิดชอบงานอย่างอื่นด้วย ไม่มีทักษะในการใช้โปรแกรมที่ใช้ทำเว็บไซต์ และไม่มีโอกาสได้ฝึกอบรมเพิ่มเติม สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Taylor (2000) ที่พบว่า ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำเว็บไซต์ และการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ เพิ่มเติม เนื่องจากมีภาระงานมาก

สรุปการทดสอบสมมติฐาน

จากการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ ดังนี้

1. เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานภายนอก และสามารถสืบค้นรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดผ่านทางออนไลน์ได้
2. ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์ได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำและพัฒนาเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุด ควรมีเนื้อหาต่างๆ ดังนี้

1.1. ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด เช่น ที่อยู่/ที่ตั้ง หมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อสอบถาม ประวัติความเป็นมา แผนผังภายในห้องสมุด ข่าวและกิจกรรม รายชื่อและข้อมูลสำหรับติดต่อกับบุคลากร รายงานสถิติต่างๆ ของห้องสมุด

1.2. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการ เช่น วันและเวลาทำการ กฎระเบียบการใช้ห้องสมุด รายละเอียดของการบริการที่มีให้ คู่มือสอนหรือแนะนำการใช้บริการต่างๆ ของห้องสมุด

1.3. ข้อมูลของทรัพยากรสารสนเทศที่มีในห้องสมุด เช่น รายชื่อหนังสือใหม่ รายชื่อวารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ที่ห้องสมุดบอกรับ รายชื่อซีดีรอม รายชื่อฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก

1.4. บริการสืบค้นฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (OPAC) และฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก เพื่อให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นจากเว็บไซต์ได้โดยตรง

2. ด้านการเชื่อมโยงเว็บไซต์ ควรมีการเชื่อมโยงต่างๆ ดังนี้

2.1. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์สถาบันต้นสังกัด ขณะเดียวกัน ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดควรประสานงานกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ต้นสังกัด เพื่อให้แน่ใจว่าเว็บไซต์ต้นสังกัดมีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอย่างชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นหาเว็บไซต์ของห้องสมุดได้ง่ายขึ้น

2.2. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของหน่วยงานต่างๆ ภายในสถาบันต้นสังกัดที่มีความสำคัญหรือน่าสนใจ รวมทั้งเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ของห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันเดียวกัน

2.3. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าวิจัย ทั้งที่เป็นเว็บไซต์ของไทยและต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเว็บไซต์เหล่านั้นได้อย่างรวดเร็ว เช่น เว็บไซต์แหล่งสารสนเทศสาขาวิชาเฉพาะด้าน เว็บไซต์ของหน่วยงานหรือองค์กรสำคัญ เว็บไซต์โปรแกรมค้นหาต่างๆ วารสารอิเล็กทรอนิกส์ สารานุกรมออนไลน์ และพจนานุกรมออนไลน์ เป็นต้น และควรมีคำอธิบายสั้นๆ ให้ผู้ใช้ทราบข้อมูลเนื้อหาของเว็บไซต์เหล่านั้น และควรหมั่นตรวจสอบการเชื่อมโยงให้มีความถูกต้องอยู่เสมอ

3. ด้านองค์ประกอบของเว็บไซต์ห้องสมุด ควรมีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้

3.1. วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด เมื่อมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลของเว็บไซต์ ควรแจ้งให้ผู้ใช้ทราบ พร้อมทั้งระบุวันที่ปรับปรุงข้อมูลครั้งล่าสุดไว้ด้วย

3.2. ที่อยู่ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ เพื่อให้ผู้ใช้สามารถติดต่อสอบถาม หรือส่งความคิดเห็นได้โดยตรง

3.3. โครงสร้าง/แผนผังของเว็บไซต์ (Site map) ในกรณีที่เว็บไซต์ห้องสมุดมีข้อมูลจำนวนมาก ควรมีการจัดทำโครงสร้าง/แผนผังของเว็บไซต์ไว้ด้วย เพื่อช่วยลดความสับสนในการค้นหาข้อมูลที่ต้องการ

4. ด้านผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

4.1. ห้องสมุดควรจัดให้มีบุคลากรประจำ มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ของห้องสมุด โดยเฉพาะ เพื่อให้การจัดทำเว็บไซต์มีความต่อเนื่อง

4.2. การคัดเลือกผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด ควรเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนมีความรู้และความชำนาญในการจัดทำเว็บไซต์

4.3. ควรเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์มีโอกาสได้ฝึกอบรม และเรียนรู้เทคนิควิธีการจัดทำเว็บไซต์เพิ่มเติม ทั้งที่เป็นการศึกษาด้วยตนเองและการฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ เพื่อให้เว็บไซต์ห้องสมุดมีความสวยงาม และน่าสนใจมากขึ้น

4.4. ผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดควรปรับปรุงข้อมูลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เว็บไซต์มีความทันสมัยอยู่เสมอ

4.5. ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ทราบยูอาร์แอลของเว็บไซต์ห้องสมุด และผู้รับผิดชอบควรมีการประเมินเว็บไซต์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงเว็บไซต์ให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากขึ้น

แนวทางการวิจัยในอนาคต

1. วิเคราะห์เนื้อหาของเว็บไซต์ห้องสมุดประเภทอื่นๆ เช่น เว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียน เว็บไซต์ห้องสมุดเฉพาะ

2. ศึกษาเว็บไซต์ห้องสมุดในด้านอื่นๆ เช่น การออกแบบเว็บไซต์ห้องสมุด ความพึงพอใจของผู้ใช้เว็บไซต์ห้องสมุด

ข้อจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากเว็บไซต์ห้องสมุดต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ดังนั้นข้อมูลที่ปรากฏบนเว็บไซต์ในปัจจุบันอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากช่วงเวลาที่ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

รูปนี้ สิ้นรุพงษ์. รูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ.

วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.

ทฤษฎพงษ์ เพื่องวุฒิ. Web Design. กรุงเทพฯ: ซัม ซิสเต็ม, 2543.

ทบวงมหาวิทยาลัย. ข้อมูลสารสนเทศ ทบวงมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544. [Online]. แหล่งที่มา: <http://www.mua.go.th/data.html> [30 สิงหาคม 2545].

ภาษาอังกฤษ

Astroff, Roberta. Searching for the library: University home page design and missing links. Information Technology and Libraries 20, 2 (June 2001): 93-99.

Bao, Xue-Ming. Academic library home pages: Link location and database provision. The Journal of Academic Librarianship 26, 3 (May 2000): 191-195.

Clausen, Helge. Evaluation of library web sites: The Danish case. The Electronic Library 17, 2 (April 1999): 83-87.

Clyde, Laurel A. The library as information provider: The home page. The Electronic Library 14, 6 (December 1996): 549-558.

Clyde, Laurel A. A strategic planning approach to web site management. The Electronic Library 18, 2 (2000): 97-108.

Cohen, Laura B. and Still, Julie M. A comparison of Research University and Two-Year College library web sites: Content, functionality, and form. College & Research Libraries 60, 3 (May 1999): 275-289.

Diaz, Karen. The role of the library web site: A step beyond deli sandwiches. Reference & User Services Quarterly 38, 1 (Fall 1999): 41-43.

Evans, Beth. The authors of academic library home pages: Their identity, training and dissemination of web construction skills. Internet Research: Electronic Networking Application and Policy 9, 4 (1999): 309-319.

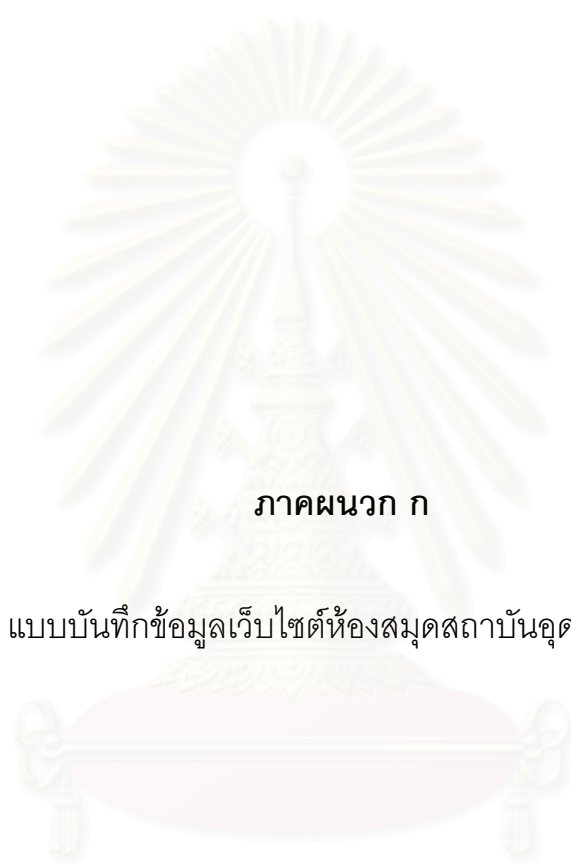
- Garlock, Kristen L. and Piontek, Sherry. Building the service-based library web site: A step-by-step guide to design and options. Chicago: American Library Association, 1996.
- Golding, Jo; Carter, Alison and Koina, Cathie. Library website management guidelines: What you need to know. The Australian Library Journal 49, 1 (February 2000): 51-56.
- Gullikson, Shelley et al. The impact of information architecture on academic web site usability. The Electronic Library 17, 5 (October 1999): 293-304.
- King, David L. Library home page design: A comparison of page layout for front-ends to ARL library web sites. College & Research Libraries 59, 9 (September 1998): 458-465.
- Metz, Ray E. and Junion-Metz, Gail. Using the World Wide Web and creating home pages: A How-to-do-it manual for librarians. New York: Neal-Schuman Publishers, 1996.
- Poulter, Alan; Tseng, Gwyneth and Sargent, Goff. The library and information professional's guide to the World Wide Web. London: Library Association Publishing, 1999.
- Scully, Paul and Magee, Linda. Weaving your web: Practicalities of web site planning and design. LASIE 29, 3 (September 1998): 33-39.
- Shemberg, Marian. Through the web: Door to academic libraries. Reference Services Review 28, 2 (2000): 178-187.
- Stover, Mark. Library Web Sites: Mission and function in the networked organization. Computers in Libraries 17, 10 (November/December 1997): 55-57.
- Taylor, Mary K. Library webmasters: Satisfactions, dissatisfactions, and expectations. Information Technology and Libraries 19, 3 (September 2000): 116-124.
- University of Oregon Library. UO Library: Web Page Guidelines. [Online]. 1998. Available from: <http://libweb.uoregon.edu/internal/library-web-guidelines.html> [2001, July 14]
- Xiao, Daniel; Mosley, Pixey A.; and Cornish, Alan. Library services through the World Wide Web. The Public-Access Computer Systems Review [Online]. 1997. Available from: <http://info.lib.uh.edu/pr/v8/n4/xiao8n4.html> [2001, August 20]

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกข้อมูลเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ห้องสมุด .....

URL .....

วันที่ .....

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด

ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด จำแนกเป็น 5 หัวข้อ คือ ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด ข้อมูลการบริการของห้องสมุด ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด การประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด และข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด

1. ข้อมูลพื้นฐานของห้องสมุด (รายละเอียดของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด แบ่งเป็น 6 ข้อย่อย)	มี
1.1. ที่อยู่/ที่ตั้ง (การระบุที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้ทางไปรษณีย์ หรือรายละเอียดของสถานที่ตั้งเพื่อให้สามารถเดินทางไปห้องสมุดได้)	
1.2. วัตถุประสงค์/นโยบายของห้องสมุด (ข้อความที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์/นโยบายของห้องสมุด รวมทั้ง เป้าหมายหรือพันธกิจของห้องสมุด อาจแยกเป็นหัวข้อชัดเจนหรือประโยคสั้นๆ ที่ส่วนใดของเว็บเพจก็ได้)	
1.3. ประวัติความเป็นมาของห้องสมุด (ข้อความที่กล่าวถึงประวัติการดำเนินงานของห้องสมุด ปีที่ก่อตั้ง การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงของห้องสมุดตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน)	
1.4. รายละเอียดเกี่ยวกับอาคารสถานที่ (ข้อความที่แสดงถึงลักษณะทางกายภาพของห้องสมุด เช่น ขนาดพื้นที่ จำนวนที่นั่งอ่าน การจัดแบ่งส่วนของพื้นที่ภายในอาคาร เป็นต้น)	
1.5. แผนผังภายในห้องสมุด (เป็นภาพที่แสดงการจัดแบ่งสัดส่วนของพื้นที่ภายในอาคารห้องสมุด แยกเป็นแต่ละชั้น)	
1.6. ภาพห้องสมุด (รูปภาพของห้องสมุด เช่น ภาพอาคารห้องสมุด ภาพบรรยากาศภายในห้องสมุด เป็นต้น)	

2. ข้อมูลการบริการของห้องสมุด (รายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับการบริการของห้องสมุด แบ่งเป็น 7 ข้อย่อย)	มี
2.1. วัน-เวลาทำการ (การระบุถึงวันทำการของห้องสมุด กำหนดเวลาปิด-เปิดห้องสมุด)	
2.2. รายละเอียดของการบริการ (รายละเอียดของการบริการต่างๆ ที่มีในห้องสมุด เช่น บริการยืม-คืนหนังสือ บริการหนังสือสำรอง บริการโสตทัศนวัสดุ บริการถ่ายเอกสาร)	
2.3. กฎระเบียบการใช้ห้องสมุด (กฎระเบียบต่างๆ ในการใช้ห้องสมุด เช่น ระเบียบการยืมหนังสือ อัตราค่าปรับ การสมัครสมาชิก มารยาทในการใช้ห้องสมุด)	
2.4. แบบฟอร์มการใช้บริการ (แบบฟอร์มการใช้บริการต่างๆ ของห้องสมุด เช่น แบบฟอร์มขอใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด แบบฟอร์มการสมัครสมาชิก)	
2.5. คู่มือสอนการใช้บริการ (คู่มือสอนการใช้บริการต่างๆ ของห้องสมุด เช่น วิธีการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด วิธีการใช้บริการฐานข้อมูลออนไลน์)	
2.6. บทความวิชาการ (บทความวิชาการที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ เช่น วิธีการเขียนบรรณานุกรม อาจเป็นบทความที่เขียนโดยบุคลากรของห้องสมุดหรือคัดลอกมาจากแหล่งอื่นก็ได้)	
2.7. ดาวนโหลดข้อมูล/ซอฟต์แวร์ (มีการเชื่อมโยงให้ดาวนโหลดซอฟต์แวร์ต่างๆ ที่ต้องใช้ในการเข้าถึงเอกสารของห้องสมุด บางประเภท เช่น Acrobat Reader ที่ใช้ในการอ่านเอกสารประเภท PDF, Real Player และ QuickTime ที่ใช้ในการดูไฟล์ประเภทภาพยนตร์ เป็นต้น)	

3. ข้อมูลบุคลากรของห้องสมุด (รายละเอียดของข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในห้องสมุด แบ่งเป็น 5 ข้อย่อย)	มี
3.1. โครงสร้างการแบ่งส่วนงาน (การอธิบายถึงการแบ่งส่วนแผนก/ฝ่ายงานต่างๆ ภายในห้องสมุด อาจมีรายละเอียดของหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย หรือแผนภูมิแสดงโครงสร้างการแบ่งส่วนงาน)	
3.2. รายชื่อบุคลากร (รายชื่อของบุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในห้องสมุด เป็นรายชื่อรวมทั้งหมด หรืออาจจัดแบ่งตามแผนก/ฝ่ายงานต่างๆ หรือหน้าที่ความรับผิดชอบ)	
3.3. ภาพบุคลากร (ภาพถ่ายของบุคลากรที่ปฏิบัติงานภายในห้องสมุด อาจเป็นภาพถ่ายเฉพาะบุคคล หรือรูปของแผนก/ฝ่ายงานทั้งหมด)	
3.4. หมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อ (หมายเลขโทรศัพท์สำหรับติดต่อกับบุคลากรเป็นรายบุคคล)	
3.5. ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อ (ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับบุคลากรเป็นรายบุคคล)	

4. การประกาศข่าวและกิจกรรม (การแจ้งข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด รวมถึงการประกาศข่าวสารต่างๆ ที่น่าสนใจ แบ่งเป็น 3 ข้อย่อย)	มี
4.1. ประกาศข่าวและกิจกรรมของห้องสมุด (แจ้งให้ผู้ใช้ทราบข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด)	
4.2. จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ (จดหมายข่าว/วารสารที่ห้องสมุดจัดทำ โดยจัดทำในรูปแบบของเอกสารที่สามารถอ่านได้จากหน้าเว็บเพจโดยตรง)	
4.3. ประกาศข่าวอื่นๆ (ประกาศข่าวอื่นๆ ที่น่าสนใจ เช่น ประกาศของสถาบันอุดมศึกษาต้นสังกัด)	

5. ข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด (รายละเอียดของข้อมูลสถิติ/รายงานของห้องสมุด แบ่งเป็น 5 ข้อย่อย)	มี
5.1. จำนวนทรัพยากร (การระบุถึงจำนวนของทรัพยากรต่างๆ ที่มีในห้องสมุดแต่ละรายการ เช่น จำนวนหนังสือทั้งหมดที่มีในห้องสมุด จำนวนวารสารที่ห้องสมุดบอกรับ)	
5.2. สถิติผู้ใช้ (สถิติต่างๆ เกี่ยวกับผู้ใช้ เช่น สถิติผู้เข้าใช้ห้องสมุด สถิติผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตในห้องสมุด)	
5.3. สถิติการให้บริการ (สถิติการให้บริการต่างๆ เช่น สถิติการให้บริการยืม-คืนหนังสือ สถิติการให้บริการยืมระหว่างห้องสมุด)	
5.4. รายงานด้านการดำเนินงาน (รายงานด้านการดำเนินงาน เช่น รายงานการดำเนินงานโครงการ หรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ของห้องสมุด)	
5.5. รายงานด้านการเงิน (รายงานด้านการเงิน เช่น การใช้จ่ายงบประมาณในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศต่างๆ หรือการจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ใหม่)	

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้

ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดและการเข้าใช้ ครอบคลุมถึง ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด และการเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด

6. ข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (รายละเอียดของข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด แบ่งเป็น 10 ช้อย่อย)	ม
6.1. รายชื่อหนังสือใหม่ (การแจ้งให้ทราบถึงรายชื่อของหนังสือที่เพิ่งเข้ามาในห้องสมุด อาจจัดทำเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน อาจจัดทำเป็นหัวข้อแยกต่างหากที่สามารถคลิกเข้าไปดูได้)	
6.2. รายชื่อวารสารในห้องสมุด (รายชื่อวารสารทั้งหมดที่ห้องสมุดบอกรับ อาจเป็นเพียงรายชื่อ หรือมีรายละเอียดอื่นๆ ประกอบ เช่น ฉบับที่มีอยู่ในห้องสมุด กำหนดออกของวารสาร)	
6.3. รายชื่อสื่อทัศนวัสดุ (รายชื่อของสื่อทัศนวัสดุต่างๆ ที่มีบริการในห้องสมุด เช่น รายชื่อวิดีโอเทป)	
6.4. รายชื่อซีดีรอม (รายชื่อของซีดีรอมที่มีบริการในห้องสมุด อาจมีเพียงรายชื่อ หรือระบุหมายเลขรหัสประจำไว้ด้วย เพื่อสะดวกในการใช้บริการ)	
6.5. รายชื่อหนังสือสำรอง (รายชื่อของหนังสืออ่านประกอบรายวิชาต่างๆ ซึ่งมีการจัดแยกเป็นแต่ละรายวิชา)	
6.6. รายชื่อวิทยานิพนธ์ (รายชื่อวิทยานิพนธ์ อาจจัดแบ่งตามคณะหรือสาขาวิชา)	
6.7. รายชื่องานวิจัย (รายชื่องานวิจัยที่เป็นผลงานของนักศึกษา อาจารย์ หรือบุคลากรของสถาบันต้นสังกัด)	
6.8. รายชื่อฐานข้อมูล (รายชื่อของฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น หรือฐานข้อมูลออนไลน์เชิงพาณิชย์ที่ห้องสมุดเป็นสมาชิก)	
6.9. กฤตภาค (รายชื่อของกฤตภาคที่จัดเก็บ อาจเป็นเพียงรายชื่อ หรือสามารถคลิกเข้าไปอ่านได้ทันที)	
6.10. หน้าปก/สารบัญของหนังสือ/วารสารเป็นการแนะนำหนังสือใหม่ที่น่าสนใจหรือหน้าสารบัญของวารสารฉบับใหม่,	

7. การเข้าใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด (เป็นการเชื่อมโยงที่สามารถใช้สืบค้นข้อมูลได้จากภายนอกสถาบัน)	การเข้าใช้ผ่านระบบออนไลน์	
	เข้าใช้ได้	ต้องมีรหัส
7.1. ฐานข้อมูลรายการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด		
7.2. ฐานข้อมูลที่ห้องสมุดจัดทำ		
7.3. ฐานข้อมูลออนไลน์ที่เป็นสมาชิก		

ตอนที่ 3 การเชื่อมโยงเว็บไซต์

การเชื่อมโยงเว็บไซต์ ครอบคลุมถึง การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ

8. การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัดและระดับของการเชื่อมโยง	มี
8.1. การเชื่อมโยงจากเว็บไซต์ต้นสังกัด (มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดปรากฏที่เว็บไซต์ต้นสังกัด)	
ระดับที่หนึ่ง (มีการเชื่อมโยงที่หน้าจอแรกของเว็บไซต์ต้นสังกัด)	
ระดับที่สอง (มีการเชื่อมโยงที่หน้าจอรดับที่ 2 ของเว็บไซต์ต้นสังกัด)	
ระดับที่สาม (มีการเชื่อมโยงที่หน้าจอรดับที่ 3 ของเว็บไซต์ต้นสังกัด)	

9. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ภายในสถาบันต้นสังกัด	มี
9.1. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัด (มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ต้นสังกัดจากเว็บไซต์ห้องสมุด ซึ่งปรากฏอยู่ในระดับหรือส่วนใดของเว็บไซต์ห้องสมุดก็ได้)	
9.2. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด (มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์หน่วยงานภายในสถาบันต้นสังกัด เช่น ศูนย์คอมพิวเตอร์ สำนักทะเบียน จากเว็บไซต์ห้องสมุด ซึ่งปรากฏอยู่ในระดับหรือส่วนใดของเว็บไซต์ห้องสมุดก็ได้)	
9.3. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันต้นสังกัด (มีการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ห้องสมุดอื่นๆ ภายในสถาบันเดียวกันจากเว็บไซต์ห้องสมุด)	

10. การเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ประเภทต่างๆ	มี
10.1. ห้องสมุด	
10.2. วารสารอิเล็กทรอนิกส์	
10.3.ฐานข้อมูลบรรณานุกรม	
10.4. แหล่งสารนิเทศเฉพาะสาขาวิชา	
10.5. พจนานุกรม/สารานุกรม	
10.6. แหล่งข่าว (หนังสือพิมพ์ สำนักข่าว สถานีวิทยุ สถานีโทรทัศน์)	
10.7. โปรแกรมค้นหา (Search engine)	
10.8. หน่วยงาน/องค์กร	
10.9. สำนักพิมพ์/ร้านจำหน่ายหนังสือ	
10.10. อื่นๆ (เช่น เว็บไซต์ค้นหางาน บันทึกลง กีฬา ฯลฯ)	

ตอนที่ 4 องค์ประกอบของเว็บไซต์

11. องค์ประกอบของเว็บไซต์	มี
11.1. ชื่อผู้รับผิดชอบเว็บไซต์	
11.2. ใ้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับติดต่อกับผู้รับผิดชอบเว็บไซต์	
11.3. วันที่ปรับปรุงข้อมูลล่าสุด	
11.4. วันที่เริ่มจัดทำเว็บไซต์	
11.5. ข้อความแสดงลิขสิทธิ์	
11.6. ทางเลือก Text/Graphic	
11.7. ทางเลือกภาษาไทย/อังกฤษ	
11.8. ข้อความแสดงการตั้งค่าหน้าจอ/เว็บเบราว์เซอร์ที่เหมาะสม	
11.9. การแจ้งโปรแกรมอื่นที่ต้องใช้ในการเข้าชมเว็บไซต์	
11.10. โครงสร้าง/แผนผังเว็บไซต์ (Site Map)	
11.11. คำถาม-คำตอบ/คำถามที่ถามบ่อย (FAQ)	
11.12. เคาน์เตอร์นับจำนวนผู้เข้าชม	
11.13. สมุดเซ็นเยี่ยม (Guest Book)	
11.14. บอร์ดแสดงความคิดเห็น (Web Board)	
11.15. แบบฟอร์มแสดงความคิดเห็น	

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มี 2 หน้า ประกอบด้วยคำถาม 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

ตอนที่ 2 ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

กรุณาเติมคำตอบลงในช่องว่างหรือใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อที่เลือก ตามความเป็นจริง

ชื่อห้องสมุด ..... สถาบัน .....

ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม .....

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้รับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

1. ตำแหน่ง .....

แผนก/ฝ่ายงาน .....

สังกัด .....

2. อายุ

(1) 21 - 25 ปี   (2) 26 - 30 ปี   (3) 31 - 35 ปี   (4) 36 - 40 ปี   (5) มากกว่า 41 ปี

3. การศึกษา

ต่ำกว่าปริญญาตรี สาขา .....

ปริญญาตรี สาขา .....

ปริญญาโท สาขา .....

อื่นๆ (ระบุ) .....

4. วิธีการเรียนรู้ด้านการจัดทำเว็บไซต์

(1) ศึกษาด้วยตนเอง   (2) ฝึกอบรมอย่างเป็นทางการ   (3) หลักสูตรของรายวิชาที่เคยศึกษา

(4) อื่นๆ (ระบุ) .....

5. จำนวนผู้ที่ร่วมดูแลรับผิดชอบเว็บไซต์ห้องสมุด

(1) ไม่มี   (2) 1 - 3 คน   (3) 4 - 6 คน   (4) 7 - 10 คน   (5) มากกว่า 10 คน

ตอนที่ 2 ความถี่และระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์

1. ระยะเวลาที่กำหนดในการปรับปรุงข้อมูลของเว็บไซต์
  - (1) รายวัน
  - (2) รายสัปดาห์
  - (3) รายเดือน
  - (4) เมื่อมีข้อมูลใหม่
  - (5) อื่นๆ (ระบุ) .....
2. เมื่อได้รับข้อมูลใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูล สามารถนำข้อมูลนั้นขึ้นบนเว็บไซต์ได้ภายในระยะเวลาเท่าใด
  - (1) 1 วัน
  - (2) 2 วัน
  - (3) 3 – 5 วัน
  - (4) มากกว่า 5 วัน
3. ท่านสามารถปรับปรุงข้อมูลได้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดหรือไม่
  - (1) ตรง
  - (2) ไม่ตรง เนื่องจาก .....

ตอนที่ 3 ปัญหาในการจัดทำเว็บไซต์ห้องสมุด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

❀❀ ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ ❀❀

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

รายชื่อเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อเว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
<<http://www.car.chula.ac.th>>
- ศูนย์บรรณสารสนเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
<http://lib.edu.chula.ac.th/libedu2000/html/c_menu01.htm>
- ศูนย์สารนิเทศมนุษยศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
<http://www.arts.chula.ac.th/miscell/t_arts_lib.htm>
- ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์
<<http://www.lib.dent.chula.ac.th>>
- ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์
<<http://www.chula.ac.th/college/law/library.htm>>
- ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์
<<http://www.pharm.chula.ac.th/library>>
- ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์
<<http://www.sc.chula.ac.th/library>>
- ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
<<http://library.eng.chula.ac.th/final/index.html>>
- ห้องสมุดและศูนย์เอกสารการสัตว คณะสัตวแพทยศาสตร์
<<http://161.200.35.27>>
- ห้องสมุดวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี
<<http://www.ppc.chula.ac.th/library.htm>>
- ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์
<<http://www.sasin.chula.ac.th/facilities/library.html>>
- หอสมุดคณะแพทยศาสตร์
<<http://md3.md.chula.ac.th>>

2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

- สำนักหอสมุด
<<http://www.lib.ku.ac.th>>
- ห้องสมุดพิทยาลงกรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ
<<http://pirun3.ku.ac.th/~fecowds>>
- ห้องสมุดสุรีย์ วิมลโลกการ คณะประมง
<<http://www.fish.ku.ac.th/FILIB>>

3. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

- สำนักวิทยบริการ
<<http://library.kku.ac.th>>
- ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์
<<http://ams.kku.ac.th/lib/lib1.htm>>
- ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์
<<http://web.kku.ac.th/~nu.dean/NuLib.htm>>
- ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
<<http://library.md.kku.ac.th>>
- ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์
<http://web.kku.ac.th/~sutnop/lib_vet.htm>
- ห้องสมุดจีนแบร์ คณะศึกษาศาสตร์
<http://ednet.kku.ac.th/section/s_edlib/index.shtml>

4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- สำนักหอสมุด
<<http://www.lib.cmu.ac.th>>
- ห้องสมุดคณะเกษตรศาสตร์
<<http://lib.cmu.ac.th/agric>>
- ห้องสมุดคณะทันตแพทยศาสตร์
<<http://www.lib.cmu.ac.th/dentist1.html>>
- ห้องสมุดคณะเทคนิคการแพทย์
<<http://www.ams.cmu.ac.th/lib/tlib.html>>

- ห้องสมุดคณะบริหารธุรกิจ
<<http://lib.cmu.ac.th/accba>>
- ห้องสมุดคณะพยาบาลศาสตร์
<<http://www.lib.cmu.ac.th/nurse1.html>>
- ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์
<<http://www.medicine.cmu.ac.th/library>>
- ห้องสมุดคณะเภสัชศาสตร์
<<http://www.pharmacy.cmu.ac.th/library/index.html>>
- ห้องสมุดคณะมนุษยศาสตร์
<<http://www.lib.cmu.ac.th/human1.html>>
- ห้องสมุดคณะวิจิตรศิลป์
<<http://lib.cmu.ac.th/fineart>>
- ห้องสมุดคณะวิทยาศาสตร์
<<http://www.science.cmu.ac.th/library/library.html>>
- ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
<http://www.eng.cmu.ac.th/eng_service/LIBRARY/index.html>
- ห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์
<<http://www.lib.cmu.ac.th/edulib.html>>
- ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์
<<http://www.lib.cmu.ac.th/econ1.html>>
- ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
<<http://web.arc.cmu.ac.th/lib>>
- ห้องสมุดคณะสังคมศาสตร์
<<http://lib.cmu.ac.th/socsci>>
- ห้องสมุดคณะสัตวแพทยศาสตร์
<<http://lib.cmu.ac.th/vtmed>>

5. มหาวิทยาลัยทักษิณ

- สำนักหอสมุด
<<http://www.tsu.ac.th/lib/default.htm>>

6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

- สำนักห้องสมุดและศูนย์บรรณสารสนเทศ
<<http://www.lib.kmutt.ac.th>>

7. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

- ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
<<http://sutlib1.sut.ac.th/index.html>>

8. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- สำนักหอสมุดหอสมุด
<<http://library.tu.ac.th/main/index.html>>
- ห้องสมุดคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
<<http://library.tu.ac.th/acc/acct.html>>
- ห้องสมุดป่วย อังภากรณ์ คณะเศรษฐศาสตร์
<<http://library.tu.ac.th/puey/pueyt.html>>
- ห้องสมุดสัญญา ธรรมศักดิ์ คณะนิติศาสตร์
<<http://library.tu.ac.th/sanya/sanyat.html>>
- ห้องสมุดและศูนย์บริการข้อมูล สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร
<<http://www.siit.tu.ac.th/library/library.html>>

9. มหาวิทยาลัยนเรศวร

- สำนักหอสมุด
<<http://www.lib.nu.ac.th>>
- ห้องสมุดสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
<<http://www.lib.nu.ac.th/medlib/mainmenu.asp>>

10. มหาวิทยาลัยบูรพา

- สำนักหอสมุด
<<http://www.lib.buu.ac.th>>

11. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- สำนักวิทยบริการ
<<http://www.library.msu.ac.th>>

12. มหาวิทยาลัยมหิดล

- สำนักหอสมุด
<<http://www.li.mahidol.ac.th>>
- ห้องสมุดคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
<<http://www.medlib.si.mahidol.ac.th>>
- ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์
<<http://stang.li.mahidol.ac.th>>
- ห้องสมุดวิทยาลัยราชสุดา
<<http://www.rs.mahidol.ac.th/tlib/index.html>>

13. มหาวิทยาลัยแม่โจ้

- สำนักหอสมุด
<<http://202.28.38.25/president/library>>

14. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

- ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
<<http://www.mfu.ac.th/center/lib.html>>

15. มหาวิทยาลัยรามคำแหง

- สำนักหอสมุดกลาง
<<http://www.lib.ru.ac.th>>

16. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

- ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา
<<http://clm.wu.ac.th>>

17. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- สำนักหอสมุดกลาง
<<http://www.swu.ac.th/lib>>
- หอสมุดองค์กรักษ์
<<http://oklib.swu.ac.th>>

18. มหาวิทยาลัยศิลปากร

- สำนักหอสมุดกลาง
<<http://www.lib.su.ac.th>>
- หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์
<<http://www.snamcn.lib.su.ac.th/index.htm>>
- หอสมุดสาขาวังท่าพระ
<<http://www.thapra.lib.su.ac.th>>

19. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

- หอสมุดคุณหญิงหลง อรรถกระวีสุนทร สำนักวิทยบริการ วิทยาเขตหาดใหญ่
<<http://www.clib.psu.ac.th>>
- หอสมุดจอห์น เอฟ เคเนดี สำนักวิทยบริการ วิทยาเขตปัตตานี
<<http://tanee.psu.ac.th>>
- หอสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ คณะแพทยศาสตร์
<<http://medpsu.cscoms.com/library/medlib.htm>>

20. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- สำนักบรรณสารสนเทศ
<<http://www.odi.stou.ac.th>>

21. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

- สำนักวิทยบริการ
<<http://www.lib.ubu.ac.th>>

22. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

- สำนักหอสมุดกลาง
<<http://www.lib.kmitl.ac.th>>

23. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

- สำนักหอสมุดกลาง
<<http://library.kmitnb.ac.th>>

24. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

- สำนักบรรณสารการพัฒนา
<<http://library2.nida.ac.th>>

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

1. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

- สำนักหอสมุดกลาง
<<http://library.bu.ac.th>>

2. มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

- สำนักบรรณสาร
<<http://library.kbu.ac.th>>

3. มหาวิทยาลัยคริสเตียน

- ศูนย์วิทยบริการ
<<http://www.christian.ac.th/library.htm>>

4. มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น

- สำนักหอสมุด
<<http://library.stjohn.ac.th>>

5. มหาวิทยาลัยนิเวศนา

- สำนักหอสมุด

<<http://www.nivadhana.ac.th/library>>

6. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร

- สำนักหอสมุดกลาง

<<http://www.lib.mut.ac.th>>

7. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

- ศูนย์สนเทศและหอสมุด

<<http://laic.dpu.ac.th>>

8. มหาวิทยาลัยพายัพ

- สำนักหอสมุด

<<http://lib.payap.ac.th>>

9. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- สำนักวิทยบริการ

<<http://web.neu.ac.th/department/library>>

10. มหาวิทยาลัยโยนก

- สำนักหอสมุด

<<http://www.yonok.ac.th/dep/lib>>

11. มหาวิทยาลัยรังสิต

- สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศ

<<http://www.rsu.ac.th/library>>

12. มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

- ห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้

<<http://www.asianust.ac.th/library>>

13. มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย)

- ห้องสมุด
<<http://www.webster.ac.th/library>>

14. มหาวิทยาลัยศรีปทุม

- สำนักหอสมุด วิทยาเขตบางเขน
<<http://library.spu.ac.th>>
- สำนักหอสมุด วิทยาเขตชลบุรี
<<http://www.east.spu.ac.th/department/library/index.htm>>

15. มหาวิทยาลัยสยาม

- สำนักหอสมุด
<<http://library.siamu.ac.th>>

16. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

- หอสมุดกลาง
<<http://library.utcc.ac.th>>

17. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

- ศูนย์บรรณสารสนเทศ
<<http://www.lib.hcu.ac.th>>

18. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

- ห้องสมุด St. Gabriel
<<http://library.au.ac.th>>

19. มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

- สำนักหอสมุดกลาง
<<http://www.eau.ac.th/library/index.html>>

20. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

- สำนักหอสมุดกลาง

<<http://www.sau.ac.th/library/index.html>>

21. วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

- แผนกบรรณสารสนเทศ

<http://www.saintlouis.or.th/slnc/slnc_library.htm>

22. วิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

- ห้องสมุด

<<http://www.northcm.ac.th/web/Services/Library/library.html>>

23. สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

- ห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศ

<<http://www.clair.ait.ac.th>>

(สำรวจ กุมภาพันธ์ 2545)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว จิราพร ทัศนานุสิทธิ์ เกิดวันที่ 10 กันยายน 2514 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2536 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย